

Οὐδεμία διατριβὴ μὴ εὐσχήμῳ
γεγραμμένη εἶναι παραδεκτή.

Ἀφ' ἐτέρου δὲ πάλιν, ὡς εἵπομεν, ἀντετάχθη πρὸς τὸν ὑπουργικὸν τοῦτον συνδυασμὸν ἄλλος συνδυασμὸς ἀνθυπουργικὸς, ἀπαρτιζόμενος ὑπὸ τῶν Κυρίων Σ. Γ. Γαλάτῃ, Γ. Ναυτοῦ, Κ. Π. Πλατῷ καὶ Ἀντ. Ἰουσι-
νιάνου Συρίου, ὅπως ἐλκύσῃσι τὰ ὀνόματα τούτων ψή-
φους μὲν πλείοτέρας ἐν Ἑρμουπόλει, ἐμποδίσῃσι δὲ
πᾶσαν ἐν τῇ ἄνω Σύρῳ κατάχρησιν, ἥτις ἐκ τῶν προ-
τέρων ἐφαίνετο προφανής, διότι ἔνευ ταύτης, ἀδύνατον
ἦτο νὰ ἐπιτύχῃσι δύο ἀπὸ τῆς ἄνω Σύρου συνυποψήφι-
οι, ὁ Χρηστίδης καὶ ὁ Ξανθάκης. Εἰς μάτην ὅμως τὰ
πάντα ἀπέβησαν, διότι ἐγένετο ὅτι προεῖπομεν, ἐν μὲν
τῇ Ἑρμουπόλει ἀπεπλήνθησαν κατ' ἀρχῆς τοὺς πλεί-
στους τῶν χειρωνακτῶν τὰ χρηματικὰ δελεάσματα,
ἀναμένοντας τὴν τελευταίαν τῆς ψηφοφορίας ἡμέραν
πρὸς ὑπερτίμησιν τῆς καλοσύχου αὐτῶν ψήφου· ἐν δὲ
τῇ ἄνω Σύρῳ συμφωνήσαντες ἀπὸ κοινῆς πάντες οἱ
ἐκ τῆς πόλεως ἐκείνης συνυποψήφιοι μετὰ τῶν ἐπι-
τροπῶν παρεγγέμισαν ἀπροκαλύπτως τὰς κλίπας των
δι' ἑκατοντάδος τινῶν ψηφοφόρων, δεκάκις ψηφοφορη-
σάντων ὑπὸ διάφορα τεθνεώτων καὶ ἀπόντων ὀνόματα.
Ὡς περὶ πᾶσα πλέον ἢ ἐν Ἑρμουπόλει γενομένη ἐνέργεια
ἐκ μέρους αὐτῶν ἀπέβαιναν ὅλως ἀναφελής, ἀφοῦ χίλιαι
ὥς ἐγγίς κατέβησαν ψῆφοι κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς τρεῖς

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ τῇ 19 Μαρτίου 1868.

κόλπας, τῶν Κυρίων Χρηστίδου, Ξανθάκη καὶ Ἰουστινιάνη ἐννοεῖται δὲ, ὅτι οἱ εὐφυεῖς Σύριοι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εὖρον παραχρῆμα καὶ τὰ δικαιολογημὰ τὰ των, ὅτι κατ' ἔμάνονον ἐκ τῶν ἐν Ἑρμουπόλει ἀνθρώπων των, ἐκόπτοντο δὴθεν αὐτοὶ ὑπὸ τῶν συνεταίρων καὶ φίλων των κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, ἐνῶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαλλαγῆς ἀπέδειξεν ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ὅτι, καὶ οἱ περὶ τὸν Κανάρην καὶ τὸν Γλαράκη καὶ οἱ περὶ τὸν Γαλάτην, Πλατὺν καὶ τὸν Ναύτην ἐφάνησαν τίμιοι καὶ εἰλικρινεῖς εἰς τὰς ὑποσχέσεις των, ψηφοφορήσαντες ἀκριβῶς τοὺς συντρόφους αὐτῶν ἕκαστος. Τοῦτου ἕνεκα ὁ μὲν Κανάρης καὶ ὁ Γλαράκης ἔλαβον μόλις 200 ψήφους ἐκ τῶν χιλίων ἐν Σύρῳ, ἐνῶ οἱ Σύριοι σύντροφοι αὐτῶν ἔλαβον ὅσας σχεδὸν καὶ οἱ ἴδιοι. Ὁ δὲ Γαλάτης, Ναύτης καὶ ὁ Πλατὺς τὸ τρίτον ἀνθ' ὅσων ἔλαβεν ὁ Κ. Ἰουστινιάνης, ἐνῶ καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ φίλοι αὐτῶν τῷ ἔδωκαν ὅσας σχεδὸν ἔλαβεν ἕκαστος ψήφους. Ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος ὅθεν αὐτοῦ ἐξάγεται ὅτι ὁ Κ. Χρηστίδης ἐπολιτεύθη ἀναλόγως τῆς πολυχρονίου πείρας καὶ τῆς πολιτικῆς ἱκανότητος του, ἣν ἔχει περὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ ὅτι οἱ Συριοὶ παραγνωρίζαντες τὴν ἐνώπιον ἀξιοτίμωσαν προσωπῶν δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν τῆς τιμῆς των, παρεβίασαν αὐτὴν καὶ ἔγειναν ἀφορμὴ πικρῶν διαίρεσεων καὶ σκανδάλων ἐν τῷ φιλησύγῳ αὐτῷ τόπῳ, ἐνθα ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔζων πρὸς ἀλλήλους ὡς ἀδελφοί, ἀν καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνεφύοντο λυπηραὶ διενέξεις μεταξὺ αὐτῶν καὶ τινων Ἑρμουπολιτῶν, ἕνεκα τοῦ ὁρησκειτικοῦ φανατισμοῦ, ὅστις δεσπόζει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τὰ πνεύματα τῶν ἀπλουστέρων.

Δυστυχῶς, τὸ γεγονός τούτου καὶ ἡ αἰσχρὰ αὕτη πολιτικὴ ἀμφοτέρων τῶν μερίδων τῆς Ἄνω Σύρου ἀπέδειξε προφανῶς, ὅποια αἰσθήματα τρέφουσιν οἱ Σύριοι ἐν τῇ καρδίᾳ των κατὰ τῶν ὀρθοδόξων συμπολιτῶν των Ἑρμουπολιτῶν, καὶ ὅποιος φανατισμὸς δεσπόζει τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἐκείνων, οἵτινες λέγονται καὶ εἶναι οἱ ὁδηγοὶ τῶν γεωργῶν καὶ τῶν ποιμένων τῆς Σύρου. Τὰ στενὰ ὅρια τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν δὲ μᾶς ἐπιτρέπουναι νὰ γράψωμεν ὅσα ἀρμόζει διὰ τοὺς παραδαιμόνους τὴν ὑπόσχεσιν τῆς τιμῆς των, ἀλλ' οὐδὲ θέλομεν νὰ ξέσωμεν πληγὰς μισαλλοδοξίας καὶ φανατισμοῦ, διότι ἀντίκειται τοῦτο καὶ εἰς τὰς ἀρχάς μας καὶ εἰς τὸν αἰῶνα κατ' ὃν ζῶμεν. Τὸ βέβαιον μόνον εἶναι, ὅτι οἱ Σύριοι, ὡς φυγὴ τε καὶ διανοίᾳ ἀνήκοντες εἰς τὴν Ῥώμην, ὑπερέστησαν θαυμασίως τὴν πολιτικὴν τοῦ Ἀγίου Πατρὸς των, ἀναδειξαντες διὰ κομπονοθεύσεως προφανοῦς Βουλευτὴν Σύρου τὸν ἐν Ἑλλάδι θερμότερον ὑπερμαχὸν τῆς γαλλικῆς πολιτικῆς, τῆς πολιτικῆς ἐκείνης, ἥτις διὰ τῆς χύσεως ἰταλικοῦ αἵματος κατέχει τὴν Ῥώμην καὶ πέμπει στρατοὺς καὶ στόλους εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἐπικράτειαν διὰ νὰ κρατήσῃ εἰς ἐπὶ τὸν Πάπαν διὰ τῆς λόγῃς, εἰς τὴν Ἀγίαν αὐτοῦ Ἑδρὰν πρὸς πείσμα εἰκοσιῶς ἑκατομμυρίων Ἰταλῶν ἐλευθέρων. Τὴν πολιτικὴν ταύτην ὑπερέστησαν δυστυχῶς, καὶ τινες ἐκ τῶν ἐν Ἑρμουπόλει συμπολιτῶν μας ἐν ἀγνοίᾳ, ἴσως δὲ καὶ πρὸς πείσμα ἐκείνων, οἵτινες εἶχον πλειοτέραν πειθανότητά ν' ἀναδειχθῶσιν ὡς Βουλευταί. Ἀλλὰ δὲν βλάπτει, ἀρκεῖ ὅτι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐδιόρθωσαν τώρα διὰ τῆς πρὸς τὸν Κ. Χρηστίδην διαγωγῆς των ἐν σφάλμα σπουδαίον, ὅπερ πρὸ τριετίας ἐπραξάν δημοσίᾳ, ζητήσαντες ν' ἀποκηρύξωσιν αὐτὸν ἐν τῇ Πλατείᾳ τοῦ Λεωτζίκου ὡς δὴθεν ἐθνοκτάρτον, καὶ ἐτοιμάσαντες τότε τὴν ἐν θριάμβῳ πυρπόλησιν τῆς εἰκόνης του μετὰ ἀφορισμοῦ τρομεροῦ, προτείναντες ἅμα καὶ τὴν διαγραφὴν τοῦ ὀνόματος του ἀπὸ τὰ Μητρώα τοῦ Δήμου, ὡσανεὶ ὁ Κ. Χρηστίδης εἶχε τότε ἀνάγκην τῶν πολιτικῶν αὐτῶν ἐπιδειξέων καὶ τῆς καταφορᾶς τῶν ὅλως ἀναλαβῶν τῆς πολιτικῆς του.

Ἡμεῖς μακρὰν τοῦ νὰ ἔχωμεν καμμίαν προσωπικὴν ἀφορμὴν μετὰ τοῦ Κ. Χρηστίδου, ἀσχετοὶ ὅλως μετ' αὐτοῦ, λέγομεν μετὰ παρησίας ὅτι, ἐπεθυμούσαμεν νὰ ἔλθῃ ἐν τῇ Βουλῇ ὡς ἀντιπρόσωπος μᾶς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, ἔστω καὶ τῆς Σύρου, διότι ἀναγνωρίζομεν τὰς πρὸς τὸ ἔθνος πολυχρονίους ὑπηρεσίας του καὶ τὴν πολιτικὴν πείραν ἣν ἔχει ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παλιγγενεσίας, ἀλλὰ ἠθέλωμεν νὰ ἔλθῃ διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ, διὰ τῆς θύρας τοῦ Βουλευτηρίου καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ παραθύρου καὶ τῆς καταπακτῆς του. ἠθέλωμεν νὰ τὸν ἴδωμεν εἰσερχόμενον ἐν τῇ Βουλῇ ὅπως θέλομεν ἰδεῖ τὸν ἀξιοπρεπῶς μετ' αὐτοῦ ἐκλεχθέντα ἀξιοσέβαστον γέροντα Βεάκην, πλειονοψηφῆσαντα ἀνευ τινος συνδυασμοῦ καὶ ἀνευ τῆς ἐλαχίστης χρηματικῆς δαπάνης, πρὸς δὲ, καὶ χωρὶς τινος ξενικῆς ἐπεμβάσεως, καὶ ἀνευ τῆς παρουσίας ξένων πολεμικῶν πλοίων καὶ δολίων καλπονοθεύσεων. Τοιοῦτοτρόπως ἂν ἤρχετο ὁ Κ. Χρηστίδης ἐν τῇ Βουλῇ ἠθέλε περιάψει πολλὴν εἰς ἑαυτὸν τιμὴν καὶ ἠθέλεν ἐλκύσει τὸ σῶμα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ἐκείνων οἵτινες κατεψήφισαν ἴσως κατ' αὐτόν.

Ἐν τούτοις μακρὰν τοῦ νὰ ἐπιποθῶμεν ἡμεῖς τὴν ἀκέρωσιν τῆς τοιοῦτοτρόπως δολίως ἐνεργηθείσης Βου-

λευτικῆς ἐκλογῆς, ἐπιθυμούμεν μόνον νὰ εἰδίδετο ἐν μᾶθημα εἰς τοὺς αἰσχροὺς ἐκείνους καλπονοθεύτας, οἵτινες ἔγειναν ἀφορμὴ νὰ διακοπῇ ὁ μεταξὺ Συρίων καὶ Ἑρμουπολιτῶν φιλικὸς ἐκεῖνος σύνδεσμος τῆς ἀγάπης καὶ ν' ἀναπτυχθῶσι πάθῃ, τὰ ὅποια πρὸ πολλοῦ εἶχον ἐξαλειφθῇ ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν πολιτῶν ἀμφοτέρων τῶν Δῆμων. Ἀλλὰς τε δὲ εὐχόμεθα, ὅπως τὸ πάθημα τοῦτο χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς Ἑρμουπολίτας ὡς μᾶθημα λίαν διδακτικὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα μὴ ἀφειδῶς ἐξοδεύωσι πρὸς ἀγορὰν ψήφων καὶ παρουσιάζονται ὡς ἐκ τούτου οἱ πάντες εἰς τὴν πολιτικὴν σκηνὴν ὡς δόκιμοι περὶ τὰ πολιτικὰ, ἐνῶ ἀριστοὶ εἶναι περὶ τὰ ἱδια ἔργα καὶ τὰς βιομηχανικὰς καὶ ἐμπορικὰς τῶν ἐπιχειρήσεις. Πρὸς τοῦτοις εὐχόμεθα, ὅπως τὸ μᾶθημα τοῦτο χρησιμεύσῃ ὡς μᾶθημα καὶ εἰς τὸν ἐμβριθῆ γέροντα πρωθυπουργὸν Κ. Βούλγαρη, ὅπως μὴ διὰ τῆς ἀβελτηρίας καὶ τῆς ἀνικανότητος τῶν κατ' ἐπαρχίας πολιτικῶν λεγομένων φίλων του προσβάλλῃται ἡ πολιτικὴ του ὑπόληψις καὶ φαίνεται ὅλως ἀνίσχυρος εἰς τὰ ὅμματα τῶν ξένων, οἵτινες παντάπασιν ἀγνοοῦν τίνες εἰσὶν οἱ ἐμπειρίαντες τὴν μερίδα του, καὶ ποῖαν πολιτικὴν ὑποταγήν ἡ ἱκανότητά ἐχρῶσιν οὗτοι περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοσούτων σπουδαίων καὶ λίαν ἐνδιαφερόντων αὐτοῦς ζητημάτων.

Πρὶν ἢ περαιώσωμεν ὁμῶς τὴν ἀφήγησιν ἡμῶν ταύτην καθήκον μας κρίνομεν νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ἐν Μυκῶν, πρὸς τιμὴν τῶν ἀγαθῶν πολιτῶν ἐκείνων, οὐδεμίαν σχεδὸν ψήφους ἐτέθη ἐν ταῖς κάλπαις δολίως παρὰ τινος τῶν ἐνδιαφερομένων, καὶ οὐδεμίαν χρηματικὴν διασφορὰ διενεργήθη ὑπὸ τινος πρὸς ἀγορὰν ψήφων. Τούναντίον μάλιστα, ἀκρά εὐσυνειδησία καὶ τιμιότης ἐπεκράτησε κατ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ψηφοφορίας εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκλογῆς καὶ ἀκρά σχεδὸν ἀμοληψία ἐδείχθη ἐκ μέρους τῶν ἐκεῖσε προκρίτων καὶ τῆς ἐπιτροπῆς, εἰ καὶ μεγάλως ἐνδιαφέροντο οἱ ναυτικοί, πρὸς τιμὴν καὶ συμφέρον τοῦ τόπου των, ν' ἀναδειχθῇ Βουλευτὴς ὁ συμπολιτὴς αὐτῶν Κ. Γεώργιος Γρουπάρης.

Ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ παρέλθωμεν ἐν σιγῇ καὶ τὸ ἐν Ἑρμουπόλει ἀποτέλεσμα τῆς διαλογικῆς τῶν διαφορῶν καλπῶν τῶν 14 ὑποψηφίων. Ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος δὲ ἐξάγεται προφανῶς, ὅτι ἐν Ἑρμουπόλει ἐπλειονοψήφισαν πράγματι οἱ μὴ ὑπουργικοί, ἥτοι οἱ Κύριοι Πλατὺς Βεάκης, Γαλάτης, καὶ Ναύτης, ἐὰν ἀφαιρέσωμεν ἐκ τοῦ ὅλου ποσοῦ τῶν ψήφων 250 ὡς κατ' ἀρέσκειαν διαιρέσει πέντοτε ἡ κατὰ καιροὺς δημοτικὴ ἀρχὴ ἐκ τῶν παρ' αὐτῆς ἐξαρτωμένων ἀτόμων, ἥτοι τὴν κλητῆρων, συνταξιούχων καὶ ἄλλων δημοτικῶν ὑπολλήλων τῆς ἐκ δὲ τοῦ ὅλου ἀποτελέσματος τῶν ψήφων, ὡς ἔλαβεν ἕκαστος τῶν υποψηφίων καταφαίνεται, ὅτι δυστυχῶς ὁ λαὸς τῆς Ἑρμουπόλεως ἀγόμενος καὶ φερόμενος ἐν τοῖς Καπηλείοις ὑπὸ τῶν δημοκόπων ἐκτιμᾷ ἐξίσου κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ψηφοφορίας στιγμὴν τοὺς ἐπιστήμονας μετὰ τῶν ἀμαθῶν καὶ ἀνεπιστημόνων ἀνθρώπων, καὶ ἐξίσου θεωρεῖ ἱκανοὺς ἐκεῖνους οἵτινες κατέτρεψαν τὸν βίον των ὑπὲρ τῶν γενικῶν τῆς Πατρίδος πραγμάτων μετὰ τῶν κατὰ πρῶτην φορὰν παρουσιαζομένων εἰς τὴν ἐκλογικὴν πάλην. Ἀληθῶς ὁ τοιοῦτος λαὸς εἶναι ἀξίος τῆς τύχης του δι' ὅσα καὶ ἂν ἤθελεν ὑποφέρει, ἀφοῦ μὲ ἐν ποτήριον οἴνου τοσούτον βακχίζεται, καὶ ἀφοῦ μὲ ἐν ψωροτάληρον πωλῇ ἀσυνειδήτως τὸ τιμαλφέστερον τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων, τὴν ψῆφον του. Ἀποδείξεις περὶ τούτου τρανὴ εἶναι αἱ πρὸς τοὺς ψηφοφόρους ἐγκύκλιοι τῶν δύο Σεβ. Ἐπισκόπων τῆς Σύρου καὶ αἱ περὶ δωροδοξίας σφοδροὶ ἀφορισμοὶ των.

Τελευτώντες καθήκον μας φιλικὸν θεωροῦμεν νὰ προτρέψωμεν καὶ ἐκείνους ἐκ τῶν συμπολιτῶν μας, οἵτινες θιασῶνται τοῦ Κ. Βούλγαρη ὄντες ὑπερέστησαν θαυμασίως τὰ σχέδια τῆς ἐν Σύρῳ καθολικῆς Προπαγάνδας, ὅπως ἦδη ἀντὶ τῆς εἰκόνης τοῦ γέροντος Βούλγαρη, ἣν ἔχουσιν εἰς τὰς οἰκίας καὶ εἰς τὰ καταστήματά των ἀνηρτημένην ἀναρτήσωσι τοῦ λοιποῦ τὴν εἰκόνα τοῦ Σ. Ἱεράρχου τῆς Ἄνω Σύρου, ὅς τις ἀφανῶς ἐξεπλήρωσεν ἀρίστα καὶ λίαν ἐντέχνως τὴν ἐντολὴν τῆς ἐν Ἀθήναις μεγάλης Πρεσβείας, καταστήσας οὕτω γελοίους καὶ παίγνια τοὺς ἐν Ἑρμουπόλει πολιτικούς φίλους τοῦ Κ. Βούλγαρη, σκάζοντας σήμερον διὰ τὴν τοιαύτην ἀπάτην καὶ πλάνην εἰς ἣν περιέπεσον, ἀλλὰ ἂς μᾶς συγχωρήσωσι νὰ τοῖς εἴπωμεν, ὅτι εἶναι λίαν ὀψέ.

ΚΡΗΤΙΚΑ.

Ἐνῶ ἡμεῖς κατατρογώμεθα πρὸς ἀλλήλους μετὰ ἐκλογικὰ, οἱ γενναῖοι Κρήτες μάχονται κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Πίστεως καὶ Πατρίδος τιμῶντες, τὸ ὄνομα τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατ' ἀπάσαν τὴν Ὑφήλιον. Ἰδοὺ αἱ νεώτεραι ἐκ Κρήτης εἰδήσεις.

Ἀξιότιμος φίλε,

Κατὰ τὸ παρελθὸν ὀκταήμερον οὐδὲν πολεμικὸν ἔργον ἐνηργήθη ἐν τῷ τμήματι τούτῳ ἕνεκα τοῦ βροχεροῦ καὶ τραυμώδους καιροῦ, ἀλλὰ κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα οἱ ἡμέτεροι τῶν Ἀνατολικωτέρων ἐπαρχιῶν ἐδεκάτισαν ὡς λέγεται, τοὺς ἐχθροὺς των καὶ ἀφῆρσαν προσέτι ἀπὸ τοὺς ἰδίους πλείστα ὅσα ποίμνια, ἐν οἷς καὶ τὸ τοῦ ἀρχηγοῦ Ἀχμεταγά Κούλιν.

Αἱ Α. Α. Ε. Ε. ὁ Γενικὸς τῆς Κρήτης Διοικητὴς Χουσεῖν Ἀλὴν Πασσᾶς καὶ ὁ Μουτεσαρίφης Ἀσσιθίου Κωστάκης Ἀδοσίδης Πασσᾶς, ἐφθασαν ἐνταῦθα ἐξ Ἱερραπέτρου τὴν 13 ἰστανμὲν ἐπὶ ὁδῳ. Ὁρακιωτῆς φρεγάτας Καὶ ὁ μὲν Χουσεῖν Ἀλὴν Πασσᾶς ἀπῆλθε τὴν ἐπιούσαν διὰ Ῥεθύμνης εἰς τὴν ἐν Χανίων ἑδρὰν του, ὁ δὲ Κωστάκης Ἀδοσίδης Πασσᾶς, προτίθεται νὰ ἐπανεέλθῃ προσεχῶς εἰς τὸ ἐν Ἱερραπέτρῳ ἀσυλὸν του. Καὶ πολιτικὰ καὶ στρατιωτικὰ ὁθωμανικὰ ἀρχαὶ ἐν Κρήτῃ θεωροῦνται ἤδη ὡς μὴ ὑπάρχουσαι καθόσον οὔτε αἱ μὲν, οὔτε αἱ δὲ δύνανται ἀκωλύτως νὰ ἐνεργήσωσι τὰ καθήκοντά των.

Ἡ Ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις διὰ νέου Ἀυτοκρατορικοῦ Διατάγματος ὑπὸ χρονολογίαν 16 Ζιλκαδὲ 1284 (28 Φεβρουαρίου 1868) ὁρίτισεν ἐντυπον ἀντίγραφον διαβιβάζει ἐπισυνημένως ὅδε, ἐπανελάθει αὐθις τὴν παράστασιν τῆς γνωστῆς κωμωδίας τῆς ἐν Κρήτῃ. Πόσον οἱ Ὀθωμανοὶ εὐχαριστοῦνται εἰς τὰς τοιαύτας γελοιοδεσάτας κωμωδίας!

Τὰ δεινοπαθήματα τῶν ἐνταῦθα ἡσυχῶν (μουτιδῶν) χριστιανῶν εἰσὶν ἀπερίγραπτα. Ἡ Διοίκισις ἀπεφάσισε σὺν τοῖς ἄλλοις, ἐν τῇ ἐγνωσμένῃ ἐπιχειρήσει, νὰ θανατώσῃ αὐτοὺς διὰ τῆς πείνης!!

Οἱ νυκτοκλέπται τῆς πόλεως μας ἐξασκοῦσι κατ' αὐτὰς τὸ ἐντιμὸν ἱεράγγελμά των με ἀπαρθευγμένας ζῆλον καὶ πόλην, καὶ τοὶ δὲ γνωστοὶ ὄντες οὗτοι εἰς τὴν Διοίκισιν μένουσιν ἀπώρητοι, καθὼ στρατιώται αὐτῆς κλπ.

Ὁ Ὑμέτερος ΑΝΤΑΙΟΣ.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ τῇ 25 Μαρτίου 1868.

Ἀξιότιμος φίλε,

Μάχη σπουδαία καὶ ἀποφασιστικὴ ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν 12 λήγοντος μηνὸς (ἐορτὴν τῶν Θυσιῶν τῶν Μωαμεθανῶν) παρὰ τὸ χωρίον Γάζιν τῆς ἐπαρχίας Μαλεβυζίου, ὡσεὶ μίαν ὥραν ἀπέχον τοῦτο τοῦ φρουρίου Ἡρακλείου.

Οἱ ἀπαναστάται ἀριθμοῦμενοι, ὡς λέγεται, περὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας, ἐπετέθησαν γενναίως κατὰ τῶν αὐτῶν ἐστρατοπεδευμένων πεζῶν τε καὶ ἱππέων Ὀθωμανῶν. Ἡ μάχη ὑπῆρξε διαρκὲς καὶ ρονικὴ, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα αὐτῆς μετ' ὅλας τῆς διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης ἐλθούσας μεγάλας ἐπικουρίας τῶν Ὀθωμανῶν ἀπέβη ὁλογογινόμενος ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν, ἐκβαλόμενον ἄλλως τε τούτων κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην καὶ παρὰ τῶν ἰδίων πολεμίων των.

Ἀκριβεῖς πληροφορίες δὲν ἔχω εἰσέτι περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκατέρωθεν νεκρῶν καὶ τραυματιῶν, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐνταῦθα διαδόσεις καὶ κατ' ὅλα τὰ φαινόμενα, οἱ μὲν Ὀθωμανοὶ ὠρνοῦσιν ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ πλείστους ὄσους νεκροὺς καὶ τραυματίας, ἐν οἷς καί τινες ἀνωτέρους ἀξιωματικούς τοῦ τε τακτικοῦ καὶ ἀτάκτου στρατοῦ, αἱ δὲ χριστιανοὶ ὠρνοῦσιν ἐκαστῶς εὐαρίθμους τινὲς ἀνδρας ἐκ τῶν διαφορῶν σωμάτων. Τὰ καθέκαστα προσεχῶς.

Ἐν τούτοις τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐν λόγῳ μάχης ἀφ' ἐνός, καὶ τὸ ἐπίσημον τῆς ἡμέρας τῆς συγκροτήσεως αὐτῆς ἀφ' ἑτέρου, κατελύθησαν ἀπαξάπαντας τοὺς ἐνταῦθα Ὀθωμανοὺς, οἵτινες ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ των ἀπειλοῦσι γενικήν καὶ τελευταίαν δὴθεν ἐκστρατείαν κατὰ τῶν ἐπαναστατῶν. Ἰθαμεν.

Ὁ ἀτρόμητος ἀρχηγὸς τῆς ἐπαρχίας Μιραμπέλου Κύριος Ἑμμαν. Κοκκίνης, προσέβαλεν ἐκ νέου τὴν 13ην λήγοντος Μαρτίου μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὸν ἐκλεκτοῦ σώματος τὸ φρούριον τῆς Σπιγολόγκας, προστατευόμενον συγχρόνως καὶ ὑπὸ μῆς Ὀθωμανικῆς φρεγάτας, τῆς ὁποίας ὁ πλοίαρχος παρεκάλεσεν, ὡς βεβαιούται, τὴν ἐπιούσαν δι' ἐπιστολῆς του τὸν εἰρημένον ἀρχηγόν, νὰ μὴ ἐπαναλάβῃ ἄλλοτε πρὸς χάριν αὐτοῦ τὴν ταύτην προσβολήν! Κατόπιν πλείονα.

Ὁ Ὑμέτερος ΑΝΤΑΙΟΣ.

ΔΕΛΤΙΟΝ

Ὁ Ὑπαρχηγὸς τοῦ τμήματος Ἡρακλείου

Πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν Μαλεβυζίου Τεμένους καὶ Μεσσαράς.

ΓΩΝΙΑΙΣ τὴν 23 Μαρτίου 1868.

Κύριοι!

Χθὲς τέλος πάντων 22 ἐνεστῶτος ἐπραγματοποιήθη ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἰδίου προπαρασκευαζομένη καὶ ἀκαταρτου βροχῆς ἕνεκα ἀναβαλλομένη μεγάλη μάχη παρὰ τοῦ νικοῦ ἀρχηγοῦ Κ. Μιχαὴλ Κόρακα, ἡμῶν τε καὶ τῶν ἀρχῶν τῶν πέντε ἐπαρχιῶν ἡ θέσις ἡ ὠρισθεῖσα ἦν ὁ Ἀ. ἔως τοῦ Σερβιλῆ τὸ πεζικὸν ὅλον ἐτοποθετήθη εἰς τὰς ῥὰς θέσεις τοῦ Σερβιλῆ, τῆς Γέρας, τῆς Αἰγας καὶ τοῦ Ἀ. τοῦ τοῦ πλείστον δὲ εἰς τοὺς βραχυδαεὶς βουνίσκους τοῦ Σερβιλῆ τὸ ἱππικὸν κατήλθε διὰ τοῦ Σερβιλῆ κατ' ἀρχὰς καὶ ἐλθὼν τὴν ἀποθανατισθεῖσαν γέφυραν τοῦ Γάζιν προσέβαλε περιπολοῦσαν ἴλην τῶν Κιρκασίων ἱππέων καὶ μερικοὺς ἐνπίους ἱππεῖς καὶ πεζοὺς τούρκους οἱ ἐχθροὶ εἰς τὴν πρῶτην ἐφύγον δρομαίως πρὸς τὸ φρούριον. Μετὰ μίαν περίπτωσαν κατέφθασαν τρία τάγματα ἐχθρικοῦ πεζικοῦ καὶ τοὺς 1500 ἐντοπίους δύο ἔλαι Κιρκασίων καὶ περὶ τοὺς 20 ἐντοπίους ἱππεῖς οἱ ἡμέτεροι συνεποσοῦντο Μεσσαράται, Μαλεβυζῖται καὶ Μυλοποταμίται εἰς 1200 ἡ μάχη ἤρξατο σματώδης ἐκατέρωθεν καὶ δύο ἀτμόπλοια πλεμικὰ ἐστῆσαν πρὸς τὸν Ἀρμυρὸν καὶ ἐξηρεύοντο χάλαζαν ὁδοῦ ὁδοῦ πρῶτατον πῦρ διήρκεσεν ἐπὶ δύο περίπου ὥρας ἀπὸ τὰς θέσε-

παράς αντιπροσώπους κατά επαρχίαν, δύο ἐξ ἑκάστης κινύ-
τητος, καὶ νὰ στείλῃσιν αὐτοὺς εἰς τὴν πρωτεύουσιν ὅπως
συνέλθωσιν ἐν γενικῇ συνλεύσει καὶ συνδιασκεφθῶσι περὶ τῶν
μεσίων δι' ὧν δύναται νὰ ἱκανοποιηθῶσι πᾶσαι αἱ πραγμα-
ποιοίσεις ἀνάγκαι τῆς θέσεως καὶ νὰ προτείνωσιν αὐτὰς τῇ
μεσολαβήσει ἐμοῦ εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῆς Στῆς Μεγαλειό-
τητος.

Συνάμα δὲ, τοὺς κατοικοὺς τοὺς ἐπανηλθόντας εἰς εὐθύτε-
ρα αἰσθήματα προσεκάλεσα νὰ ζητήσω τὴν προστασίαν τῶν
στρατευμάτων.

Αἱ διατάξεις αὗται ἔτυχον ἀμέσου ἀποτελέματος. Ἀπὸ
τῆς 3 νοεμβρίου, οἱ κάτοικοι τοῦ Λάκκου προσήνεγκαν τὴν ὑ-
ποταγὴν αὐτῶν ἐπὶ τῷ ὄρει τοῦ νὰ προστατευθῶσι κατὰ τῶν
ἐκδικήσεων δι' ὧν αἱ συμμορίαὶ ἤθελον ἀφύκτως καταδιώξαι
αὐτοὺς ὡς ἐγκαταλείψαντας τὸν ἀγῶνα τῆς ἀνταρσίας.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦτο εἶχε τὴν σημαντικότητά του διότι
οἱ Λακκίται προσηγήσαν πάντων τῶν ἀνταρτῶν, καὶ ἐκ τοῦ
χωρίου αὐτῶν, ἐξῆλθε τὸ σύνθημα τῆς τελευταίας ἐπαναστά-
σεως. Δὲν ἐνόμισα ὅτι ἤθελον δυνῆθαι νὰ ποιῶσι καλλιτέραν
ἐκλογὴν διὰ τὴν ἀρχηγίαν τῶν στρατευμάτων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ
ταύτῃ καὶ διὰ τὴν ἐγκαινίαν τοῦ ἐφαρμοσθέντος συστήματος
ἐμὴ ἐν τῇ προσωπικῇ τοῦ Ραούφ πασᾶ, ὑπαπιστοῦ τῆς Στῆς
Μεγαλειότητος. Ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος εἶναι ἀξίως ἰδιαιτέρας
μνείας διὰ τὴν ἀγχινοίαν, τὸν ζῆλον, τὴν μετριοφροσύνην καὶ
τὴν φρόνησιν μετ' ἧς ἐξετέλεσε τὴν ἐντολὴν ταύτην.

Ἰππεὶς εἰς καθέκον συνειδήσεως, δραστήριος τῆς εὐκαι-
ρίας ταύτης, ὅπως παρήσται δηλώσω ἐνὸς πινος τῆς μεγα-
λειότητος τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν αὐταπάρνησιν ἣν ἀνέπτυξαν
πάντες οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ τῆς Κρήτης, βοηθοῦντες
τὰς πρὸς εἰρηνοποίησιν προσπάθειάς μου. Ἡ συνετὴ καὶ φι-
λάνθρωπος αὐτῶν διαγωγή εἶναι τρανὴ διάψευσις τῶν συκο-
φαντικῶν τῶν κατηγορῶν τοῦ γενναίου ἡμῶν στρατοῦ.

Τῇ 23 νοεμβρίου ἐγένετο ἡ ἐναγὸς τῆς γενικῆς κρητικῆς
συνελεύσεως. Ἡ πρώτη δὲ αὕτη συνεδρίασις ἀφιερώθη εἰς τὴν
ἀνάγνωσιν τοῦ πρώτου φερمانίου καὶ τοῦ θεμελιώδους κανονί-
σμου. Ἐδραζόμεναι τῆς εὐκαιρίας ταύτης ὅπως δώσω τοῖς ἀν-
τιπροσώποις νὰ ἐνοήσωσι καλῶς τὸν σκοπὸν τῆς συγκαλέσε-
ως αὐτῶν καὶ προτρέψω αὐτοὺς νὰ θυσιάσωσι πάσας τὰς φυ-
λετικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἀντιζηλίας, ὅπως ἀπὸ κοινοῦ συν-
τελέσωσιν εἰς τὴν ἀνοργάνωσιν τῆς πατρίδος αὐτῶν ἐπὶ τοῦ
πεδίου τοῦ καλῶς ἐννοουμένου ὑλικοῦ συμφέροντος.

Ἐν τῇ μεταξὺ, τῶν διορισμῶν τοῦ νέου κυβερνητικοῦ καὶ
διοικητικοῦ προσωπικοῦ ἐπικυρωθέντων ὑπὸ τῆς στῆς μεγα-
λειότητος, ἡ ὀριστικὴ κυβερνήσις τῆς Κρήτης ἀποκατέστη
τὴν 3 δεκεμβρίου.

Τὴν 8 δεκεμβρίου μετέβην εἰς Ἡράκλειον, ὅπως ἐξ οἰ-
κείων κρίνῃ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων ἐν τῇ
ἐπαρχίᾳ ταύτῃ καὶ βεβαιωθῶ ἂν αἱ ὁδηγίαι μου ἐξεπληρώ-
θησαν κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ παραδεχθέντος προγράμματος.

Ἐν Ἡρακλείῳ εὐρισκομένην εἰς ἀτάλῃ αἰτήσεις τις τῶν
κτοίκων τῆς Ζούρδας, χωρίου παρακειμένου τῷ Λάκκῳ, ἐπι-
κλουμένων τὴν καταστροφὴν τῶν ἰδίων κατοικιῶν, ὅπως
μὴ τυραννῶνται πλέον ὑπὸ τῶν συμμοριῶν αὐτῶν εἶχον ἐ-
κε τὸ καταφύγιόν τιν.

Ἡ θέσις τῆς Ζούρδας ἀφ' ἐαυτῆς ἀπόρθητος οὖσα, παρῆχε
ταῖς συμμορίαις καταφύγιον, ἅμα δὲ καὶ βάσιν ἐνεργειῶν,
ἀφ' ἧς ὁρμώμενοι διέπραττον τὰς λεηλασίας καὶ τὰς ἀρπαγάς
αὐτῶν ἐπὶ τῶν μικροτέρων χωρίων ὑποταγμένων τῇ ἐξουσί-
ᾳ. Ἐνόμισα καθῆκον νὰ ἐπιτρέψω τὸ μέτρον τοῦτο τῆς στρα-
τιωτικῆς τάξεως, πᾶσαι δὲ αἱ ἄλλαι ὧν ἡ ἐπιχείρησις ἐγεί-
νετο κατὰ τὴν ἐν Κρήτῃ διατριβῇ μου, εἶχον χαρακτῆρα
καθαρῶς ἀμυντικὸν καὶ εἶχον σχέσιν πρὸς τὸ ἐπιδιωκόμενον
σχέδιον τῆς προστασίας.

Τὴν 20 δεκεμβρίου ἐγένετο ἡ ἐγκατάστασις τῶν αὐτο-
κρατορικῶν ἀρχῶν ἐν Ἀποκορώνῳ καὶ ἐν Μιραμβέλλῳ.

Μετ' ὅλας τὰς ἐπανειλημμένας αἰτήσεις τῶν κατοίκων, ἡ
διπλῆ αὕτη ἐνέργεια ἐδέσθη ν' ἀναβληθῇ μέχρι τῆς ἀφίξεως
τῶν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ζητηθέντων ἐφοδίων.

Ἐπανήλθον εἰς Χανιά τὴν 26 δεκεμβρίου. Τὴν δὲ 4 ἰανου-
αρίου ἐργαστοποίησα τῇ γενικῇ συνλεύσει τῶν Κρητῶν τὸ
φερμανιον τῆς Στῆς Μεγαλειότητος, τὸ περὶ ἀπαλλαγῆς ἐκ τοῦ
δεκάτου καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ φόρου.

Τέλος τὴν 13 φεβρουαρίου ἐτελέσθη ἡ τελευταία συνεδρί-
σις τῆς συνελεύσεως ταύτης, ἐν ᾗ ἀνέγνων τὸ τελευταῖον
φερμανιον τῆς Στῆς Μεγαλειότητος, τὸ ἀνακεφαλαιῶν τὸ σύ-
νολον τῶν πρὸς τοὺς Κρητὰς γενομένων παραχωρήσεων, τὸ
κανονίζον τὴν γενικὴν διοίκησιν, τὴν δικαιοσύνην καὶ τὸ οἰ-
κονομικὸν σύστημα, τὸ ἰδρὺν κανόνα ἀρμοδίου δι' ἑκάστην
ὕπηρεσίαν καὶ τὸ παραχωροῦν ἀτέλειαν διετῇ, ἐλάττωσιν τοῦ
δεκάτου κατὰ 50 0/0 διὰ τὰ δύο ἐπόμενα ἔτη, διοριζόμε-
νου τοῦ ἐτέρου ἡμίσεως εἰς ἐπιτοπίους ἀνάγκας. Ἐν συνόψει
δὲ τοιαύτη τις ἐστὶν ἡ παρούσα κατάστασις τῆς Κρήτης.

Ὁ Χουσεῖν Ἀδνὴ πασᾶς, γενικὸς διοικητὴς καὶ ἀνώτατος
ἀρχηγὸς τῶν αυτοκρατορικῶν στρατευμάτων, μένει ἐπιτετραμ-
μένος τὴν ἐξακολουθεῖν τοῦ ἔργου εἰς ὃ ἐμύσεν αὐτὸν τρι-
μηνος ἀποτελεσματικῇ συνεργασίᾳ. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ-
το ἔλαβον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκτιμῶμαι τὰ μεγάλα αὐτοῦ στρα-
τιωτικὰ πλεονεκτήματα καὶ τὴν ἐξόχως πολιτικὴν ἰδιουσυγ-
κρασίαν, ἀπὲρ ἐπιτρέπουσί μοι νὰ συστήσω αὐτὸν τῇ Στῇ Με-
γαλειότητι ὡς ἀνδρῶπον ἀνώτερον πάσης δοκιμασίας, οὗ ἡ εὐ-
φροσύνη καὶ ὁ χαρακτῆρ ἐγγυῶνται τὴν ἐπιτυχίαν τῶν κατὰ πα-
σῶν τῶν πιθανότητων τοῦ μέλλοντος.

Ἰποδιοικήσις, συγκεκμην, κατ' ἴσον ἀριθμὸν, ἐκ Μουσουλ-
μάνων καὶ χριστιανῶν, ἐκλεγεμένων μετὰ τῶν νοημονεφέ-
ρων καὶ μᾶλλον πεπεισμένων ὑπαλλήλων, ἐκτείνει τὰς δια-
κλαδώσεις αὐτῆς ἐπὶ πᾶσιν ἀνεξαιρέτως τῶν ἐπαρχιῶν.

Ἐντολὴν κυρίαν ἔχει νὰ ἱκανοποιῇ πάσας τὰς ἡθικὰς καὶ
ὕλικας ἀνάγκας τῶν κατοίκων, ἐπὶ μόνῃ τῇ ἐπιφυλάξει τοῦ νὰ
διατηρήσῃ ἐν τῇ ἀκεραιότητι αὐτῶν τοὺς θεμελιώδεις νόμους
τῆς αυτοκρατορίας καὶ τὰ ἡγεμονικά δικαιώματα τῆς Στῆς

Μεγαλειότητος. Ἡ διαγωγή αὐτῆς διαγράφεται ἐν κανονισμοῖς
ὁρίσας κατεργασθεῖσι καὶ περιβεβλημένοις τὴν ἐπικύρωσιν
τῆς Στῆς Μεγαλειότητος.

Καὶ αὐτοὶ οἱ λαοὶ λαμβάνουσι μετοχὴν εἰς τὰ δημόσια
πράγματα, κατὰ μέτρον ἴσον ἢ ὅσον πράττεται ἐν ταῖς μάλ-
λον πεπολιτισμέναις χώραις.

Ἐχουσι τὸ δικαίωμα νὰ συζητῶσι τὸν φόρον διὰ μέσου τῶν
ἀντιπροσώπων, διοριζομένων ἐλευθέρως διὰ γενικῆς ψηφοφο-
ρίας ἐν ἐκάστῃ κοινότητι καὶ ἀποτελοῦσι τὰ ἰδιαιτέρη συμ-
βούλια ἐκαστῆς ἐπαρχίας, διὰ δὲ τῆς συνεύσεως αὐτῶν τὸ
γενικὸν συμβούλιον, ἐν ᾧ συζητοῦνται τὰ συμφέροντα ὅλοκλη-
ρου τῆς νήσου.

Δικαστήρια ἐκλογικὰ λύουσι τὰς ἰδιωτικὰς ἐριδίας, τιμωροῦ-
σι τὰ ἐγκλήματα καὶ τὰ πταίσματα καὶ διασώζουσι τὴν τι-
μὴν καὶ τὴν περιουσίαν τῶν πολιτῶν.

Ἡ κυβερνητικὴ πρωτοβουλία καὶ εὐθύνη δὲν βαίνουν, ὑπὸ
δικαστικὴν ἐποψὴν, πέραν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων.

Ἡ κυβερνήσις δύναται νὰ κηρύξῃ ὅτι τὸ πολιτικὸν καὶ δι-
οικητικὸν σύστημα τὸ ἐν Κρήτῃ ἐφαρμοσθὲν εἶναι τὸ τῆς αὐ-
τοκυβερνήσεως ὑπὸ τὴν δημοκρατικωτέραν σημασίαν τῆς λε-
ξείας ταύτης.

Ἀναμριβόλιος, ἂν τὰ δημόσια ἦθῃ ἦσαν ἀνάλογα τῶν νέ-
ων δικαιωμάτων, οἱ λαοὶ, ἐξ εὐγνωμοσύνης καὶ ἀφοσίσεως,
ἤθελον ἀποδόσει τῇ Στῇ Μεγαλειότητι τὰ ἀνεκτίμητα πλεο-
νεκτήματα ἀπὲρ ἠδύνατο νὰ παραχωρήσῃ αὐτοῖς.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἡ ἐντελής εἰρηνοποίησις καὶ ἀνοργάνω-
σις τῆς Κρήτης τείνουσιν εἰς τὸ νὰ ἐπικρατήσωσι τῶν ἐξωτε-
ρικῶν ἐμποδίων ὅσα διεγείρουσιν ἡ κακεντρέχια καὶ ἡ πλεο-
νεξία.

Οἱ μουσουλμάνοι κάτοικοι, οἵτινες ἠναγκάσθησαν νὰ κατα-
φύγωσιν εἰς τὰ φρούρια, θὰ δυνήθωσι νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς
ἐστίας αὐτῶν, καὶ ὅσον θὰ ἐκταθῶσιν οἱ στρατιωτικοὶ κύκλοι,
οἱ μεταναστάται τῆς Σιτίας καὶ τῆς Ἱεραπέτρας μέλλουσι
μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν, οἱ δὲ
τοῦ Μονοσφικίου δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ παρακολουθήσωσιν
αὐτοὺς.

Λοιπὸν ἡ ἐντολή μου ἐπερατώθη.

Τὰ δὲ λοιπὰ θὰ συμπληρώσῃ ὁ χρόνος.

Μόνος ὁ χρόνος θὰ δυνήθῃ νὰ ἐπουλώσῃ τὰς θλιβερὰς πλη-
γὰς, ν' ἀνεγείρῃ τὰ ἐρείπια τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, ν' ἀποδώσῃ
τῇ γεωργίᾳ, τῷ ἐμπορίῳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν
εὐχερίαν, νὰ σβῇ τὰ ἰδιωτικὰ μίστη, νὰ διαφωτίσῃ τὰ πε-
πληγμένα πνεύματα περὶ τῶν ἀληθινῶν αὐτῶν συμφερόντων καὶ
φανερῶς ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ κυβερνήσις τῆς Στῆς Μεγαλειότητος
εἶναι τόσον εὐλαβὴς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν φιλελευθέρων
καὶ προοδευτικῶν μέτρων, ὅσον καὶ σταθερῶς ἀποφασισμένη
νὰ υποστηρίξῃ τὴν ἀξιοπρέπειαν Αὐτῆς καὶ νὰ διατηρήσῃ τὰ
δικαιώματά Της.

Εἰμὶ κτλ. κτλ. κτλ.

Κων/πόλεις, 4 μαρτίου 1868.

Ὁ Μέγας Βεζύρης
ΑΛΛΗΣ.

Ἀριθ. 134.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων
ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ Α'.

Τὸ Ἐμπορικὸν Τμήμα τῶν ἐν Σύρῳ Πρωτοδικῶν
Συγκείμενον ἀπὸ τὸν Πρόεδρον Κ. Σαλταμπάσην, τὸν Ἐμ-
ποροδίκην Λεωνίδαν Εὐμορόπουλον καὶ τὸν Δικηγόρον Δημή-
τριον Σχινᾶν, κωλυομένων τῶν λοιπῶν Ἐμποροδικῶν καὶ Πα-
ρέδρων.

Συνεδρίασαν δημοσίως ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τὴν 14 Μαρτίου
1868 παρόντος καὶ τοῦ ὑπογραμματοῦς Γ. Γαβριήλ ἵνα δι-
κασθῇ ἐπὶ τῆς ἐξῆς ὑποθέσεως μετὰ τῶν

Τοῦ ἐναγόντος Δημητρίου Βαφιαδάκη κατοίκου Ἐρμουπό-
λεως παραστάντος διὰ τοῦ πληρεξουσίου τοῦ Δικηγόρου Κ. Πι-
τζίπιου καὶ τοῦ ἐναγομένου Χρήστου Θωμᾶ διαμένοντος εἰς ἄ-
γνωστον διαμονὴν μηδαμῶς παραστάντος.

Ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1867 πρὸς τὸ Δικαστή-
ριον τοῦτο ἀγωγῆς του ἐξέθεσεν ὅτι δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου
ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1857 ὁ ἐναγόμενος ἔλαβε παρ' αὐτοῦ δραχ-
μὰς 1000 ναυτικοδάνειον ἐπὶ τοῦ πλοίου του Βομβάρδας ὀ-
νομαζομένη «Ἁγίος Νικόλαος» καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν αὐτῷ κεφα-
λαίου ἐπὶ ναυτικῷ τόκῳ πρὸς 21 τοῖς ἑκατὸν κατὰ μῆνα.

1.) Διὰ τόκους τῇ 9 Ἰουλίου 1858 μέχρι 20 Ἰουλίου 1858
τῇ 13 Ἰουνίου 1859 ἀπὸ 20 Νοεμβρίου
1858 μέχρι 20 Ἰουνίου 1859 » 159.67.
τῇ 20 Φεβρουαρίου 1860 ἀπὸ 20 Ἰουνί-
ου 1859 μέχρι 20 Φεβρουαρίου 1860 » 163.25.

2.) Ἐπλήρωσε δὲ ἀπέναντι τοῦ κεφαλαίου τῇ 9 Νοεμβρίου
1858 Δραχ. 673.62.
τῇ 20 Φεβρουαρίου 1860 Δραχ. 187.55.
» 140.55.

Ὅτι μετὰ ταῦτα ὁ ἐναγόμενος ἐπώλησε τὸ ὑπέγγυον
πλοῖον καὶ ἔκτοτε τὸ δάνειον ἔπαυσε ὄν ναυτικὸν καὶ κατέ-
στη ἔγγειον, ὅτι ἐκ τοῦ κεφαλαίου ὀφείλονται εἰσέτι δραχμαὶ
661.70 0/0 καὶ οἱ ἔγγειοι τόκοι αὐτοῦ ἀπὸ 20 Φεβρουαρί-
ου 1860 μέχρι πληρωμῆς. Διὰ ταῦτα ἐκάλεσεν ἐνὸς πινος τοῦ
Δικαστηρίου τοῦτο τὸν ἐναγόμενον, ἐξαιτούμενος νὰ καταδι-
κασθῇ δι' ὅλων τῶν νομίμων μέσων καὶ διὰ προσωπικῆς κρα-
νομίμου τόκου ἀπὸ τῆς 20 Φεβρουαρίου 1860 μέχρι πληρω-
μῆς καὶ εἰς τὰ ἔξοδα τῆς δίκης.

Μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς ταύτης καὶ τὴν τήρησιν

τῶν νομίμων διατυπώσεων εἰσέχθη αὕτη πρὸς συζήτησιν σὺν
μέρον κατὰ τὴν σειράν τοῦ ἐναγομένου.

Μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἐναγόντος προτείναντα διὰ
Ἀκούσαν τὸν πληρεξούσιον τοῦ ἐναγόντος προτείναντα διὰ
τῶν ἐγγράφων προτάσεων του μετὰ τὴν ἐφημερίδα τοῦ ἐνα-
γομένου τὴν παραδοχὴν τῆς ἀνωτέρω ἀγωγῆς του μετ' ὅλων
τῶν ἐν αὐτῇ αἰτήσεων.

Εἶτα καὶ τὴν προφορικὴν τῶν προτάσεων του ἀνάπτυξιν.
Διελθὼν τὴν Δικογραφίαν.

Σκεφθὲν κατὰ τὸν Νόμον.

Ἐπειδὴ ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1867 ὑπ'
ἀριθ. 212 ἐπιδοτηρίου τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Μιχ. Μιλω-
νά καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 155 τῆς 7 Ἰουλίου 1867 φύλλον τῆς
ἐνταῦθα ἐκδιδόμενης ἐφημερίδος ἡ «Ἐρμουπόλις» ὁ ἐναγόμε-
νος ἐκλήτευσθαι πρὸς συζήτησιν τῆς προκειμένης κατ' αὐτοῦ
μὴνον δικαστικῶν πρὸς συζήτησιν τῆς προκειμένης κατ' αὐτοῦ
ἀγωγῆς τοῦ ἐναγόντος δικάζεται ἐρήμην ἀριθ. 145 § 7 καὶ
594 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐπειδὴ μὴ ὑπαρχούσης ἐνστάσεως τινος προβλητέας ἐξ ἐ-
παγγέλματος καὶ θεωρουμένων ὡς ὁμολογημένων δι' ἑλλειψίν
ἀντιρρήσεως τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐναγόντος αἱ αἰ-
τήσεις αὐτοῦ καθίστανται δεκταὶ ὡς στηριζόμεναι εἰς τὸν Νό-
μον ἀριθ. 595 Πολ. Δικονομίας.

Διὰ ταῦτα.

Ἰδὼν καὶ τὰ ἀρθρα 210, 732 καὶ 733 Πολ. Δικονομίας.
Δικάζων ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου Χρήστου Θωμᾶ.
Δέχεται τὴν ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1867 κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν τοῦ
Δημητρίου Βαφιαδάκη.

Ἰπογραφεὶ τὸν ἐναγόμενον νὰ πληρώσῃ τῷ ἐναγόντι δραχ.
661.90 0/0 μετὰ τοῦ νομίμου τόκου αὐτῶν ἀπὸ τῆς 20
Φεβρουαρίου 1860 μέχρι πληρωμῆς.

Καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον εἰς τὰ δικαστικὰ ἔξοδα τοῦ
ἐναγόντος μετριάζόμενα εἰς δραχ. 26 καὶ εἰς τὰ τέλη τῆς
σημάνσεως.

Ἀπαγγέλλει κατ' αὐτοῦ προσωπικὴν κράτησιν διὰ τὴν
πληρωμὴν τοῦ τε ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ τῶν δικα-
στικῶν ἐξόδων.

Ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν Σύρῳ τὴν 14
Μαρτίου 1868.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. ΣΑΛΤΑΜΠΑΣΗΣ.

Ὁ ὑπογραμματοῦς
Γ. ΓΑΒΡΙΗΛ.

Ἐντέλλεται πρὸς πάντα μὲν κλητῆρα νὰ ἐκτελέσῃ ζητη-
θεὶς τὴν παρούσαν ἀπόφασιν, πρὸς πάντας δὲ τοὺς Εἰσαγγε-
λεῖς νὰ ἐνεργήσωσι τὰ κατ' ἐαυτοὺς καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς
Διοικητὰς καὶ ἄλλους Ἀξιωματικούς τῆς δημοσίου δυνάμεως
νὰ δώσωσι γεῖρα βοήθειας ὅταν νομίμως ζητηθῶσιν.

Πρὸς βεβαίωσιν τοῦτο τοῦ πρωτότυπον τῆς παρούσης ὑπε-
γράφη παρὰ τοῦ Δικαστηρίου καὶ τοῦ ὑπογραμματοῦς.

Σύρος 20 Μαρτίου 1868.

Οἱ Δικασταὶ
Κ. ΣΑΛΤΑΜΠΑΣΗΣ.
ΕΛ. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.
Σ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ.

Ὁ ὑπογραμματοῦς
Γ. ΓΑΒΡΙΗΛ.

Ἀριθ. 88.

ἀπογράφου.

Ὅτι Α' ἐκτελεστὸν ἀπόγραφον
Σύρος αὐθημερόν.

Ὁ Δ. Τραπεζεύς
(Τ. Σ.) Κ. Ι. ΚΟΥΜΑΣΗΣ.

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον καὶ ἐκτελεστοῦ ἀπογράφου
Ἐν Ἐρμουπόλει τῇ 20 Μαρτίου 1868.

Κ. Ι. ΠΙΤΖΙΠΙΟΣ.

Παραγγέλλεται ὁ ἀρμόδιος δικαστικὸς κλητῆρ νὰ ἐπιδώσῃ
τὴν παρούσαν ἀπόφασιν εἰς τὸν παρὰ τοῖς ἐν Σύρῳ Πρωτοδί-
καις Κ. Εἰσαγγελεᾶ διὰ τὸν εἰς ἄγνωστον διαμονὴν διαμέ-
νοντα Χρήστον Θωμᾶν, ὅστις ἐπιτάσσεται νὰ μᾶς πληρώσῃ
ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας, καὶ δημοσιεύσει διὰ τῆς ἐφη-
μερίδος ὁ Ἀστὴρ τῶν Κυκλάδων.

Τὸ ἐπιδικασθὲν κεφάλαιον μετὰ τοῦ νομίμου τόκου ἀπὸ
τῆς 20 Φεβρουαρίου 1860 μέχρι πληρωμῆς Δραχ. 661.90.

Τῶν ἐπιδικασθέντων ἐξόδων	»	26
Τὰ τέλη τῆς σημάνσεως	»	7
Χαρτόσημα διὰ τὸ ἀπόγραφον τοῦ ἀντιγρά- φου, ἀντιγραφικὰ καὶ κοινοποιήσιν	»	3
Εἰς τὴν ἐφημερίδα διὰ τὴν καταχώρησιν	»	6
Ἐπιταγὴν πρὸς πληρωμὴν	»	3

Ἐν Ἐρμουπόλει τῇ 20 Μαρτίου 1868. Δραχ. 47.

Ὁ Πληρεξούσιος Δικηγόρος
Κ. Ι. ΠΙΤΖΙΠΙΟΣ.

Ἀριθ. 1309.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Β'. Δηλοποιήσεως Πλειστηριασμοῦ
Ὁ κλητῆρ τοῦ Πρωτοδικείου Σύρου Σ. Ζορπάνος,
δηλοποιεῖ ὅτι.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4399 καὶ ἀπὸ 3 Μαΐ-
κατὰ παραγγελίαν τοῦ καταδιώκοντος δανειστοῦ Γε-
ωργίου Σαλλιάρη, κατοίκου Ἐρμουπόλεως ἡ παρὰ πό-
οικία τῆς παρούσης ἐκθέσεως ἀκριβῶς περιγραφομένη
ταῦθα θέλει πλειστηριασθῇ δημοσίως ἐνταῦθα εἰς

καὶ ἡ ἐπανάστασις ἀριθμοῦσα ἐν Ἑλλάδι 117 ἐφημερίδας πρὸς ὑπερβάσει αὐτῆς, μετεχειρίσθη αὐτὰς λίαν ἐπιδεξιῶς ὥπως ἀποδόσῃ τῇ μουσουλμανικῇ βαρβαρότητι τὴν καταστροφὴν τῶν ἰδιοκτησιῶν. Πλὴν δὲ τούτου, τὰ ἄτομα τῶν φρονεούντων ἐν ταῖς μάχαις τῆς κατὰ τῶν αὐτοκρατορικῶν στρατευμάτων συναρπάσεως, παρεστάθησαν ὡς θύματα ἀνυπεράσπιστα.

Ἡ Εὐρώπη ἐπίστευσεν εἰς τὰ ψεύδη τὰ συστηματικῶς μετὰ θαυμασίου θρασυτήτος ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου διαδοθέντα, χωρὶς νὰ ὑποπτεύσῃ ὅτι ἐγένετο θύμα ἐκμεταλεύσεως τῆς καλῆς αὐτῆς πίστωσης. Ἐν τούτοις εὐκολώτατον ἦτο νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῆς ἀξίας τῶν συκοφαντιῶν τούτων, ἀναμνησκόμενη τοῦ βρωμαϊκοῦ ἀξιωματικοῦ α' ἐνοχός εἶναι ἐκεῖνός ὅστις ἐκ τοῦ ἐγκλήματος ὠφελεῖται. »

Πῶς νὰ παραδεχθῇ τις, ὅτι οἱ μουσουλμάνοι κάτοικοι, ὧν ἡ περιουσία ἐστρεφίετο ἐπὶ τῶν φυτειῶν τῶν ἐλαίων, ἀμέσως μὲν διὰ τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας, ἐμμέσως δὲ διὰ τῶν ἐπὶ ὑποθήκῃ ἢ τῶν ἐμπορικῶν πιστώσεων, ἐπεδίδθησαν ἐκουσίως εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ ἐνεχύρου τῆς περιουσίας αὐτῶν; Δὲν εἶναι μᾶλλον πιστευτὸν ὅτι αὐτοὶ οὗτοι τῶν πυρκαϊῶν εἰσιν ἐκεῖνοι οἵτινες θέλοντες ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀποτίσιν τοῦ χρέους αὐτῶν καὶ νὰ ἐκδιώξωσι τοὺς μουσουλμάνους εἶχον συμφέρον νὰ διαπράξωσι τὸ ἐγκλήμα;

Βεβαίως αἱ ἐκδικήσεις διεπράχθησαν καὶ τίς δύναται νὰ ἐκπλαγῇ διὰ τούτου; Ἐν τούτοις ἀδικῶς ἀπέδωκαν τὴν εὐθύναν αὐτῶν τῇ αὐτοκρατορικῇ κυβερνήσει καὶ τῇ μουσουλμανικῇ θρησκείᾳ.

Ἐνταῦθα, κυρίως, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ἐν Κρήτῃ διαπλεκτικόνται μουσουλμάνοι καὶ χριστιανοί, προσεγγίζοντες ἐκ τῆς φυσικῆς καταστάσεως, ἐπομένως ἀνέκοντο νὰ ἐπιβάλλωσι σιωπὴν εἰς τὰ πάθη καὶ τὰ συμφύροντα αὐτῶν, ὥπως πραγματοποιήσωσι τὴν ἀνεξίτητον καὶ τὴν φιλικὴν ὁριωπῶν, αἵτινες ἀποτέλουσι τὴν οὐσίαν τῶν οἰκείων αὐτῶν ὁρκωμάτων.

Προσέτι πρέπει νὰ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καὶ αἱ ἀνάγκαι τοῦ πολέμου, ἀνάγκαι ἀξιοθρήνητοι μὲν, ἀλλ' εἰς ἃς ὑπόκεινται, πανταχοῦ, ὅσοι λαμβάνουσι τὰ ὅπλα κατὰ τῆς κυβερνήσεως τοῦ τόπου αὐτῶν.

Ἐπρεπε νὰ ἐπιμείνωμεν ἐπὶ γεγονότων ἅπερ συνετάραξαν τὴν κοινὴν γυνήν καὶ συνετέλεσαν νὰ ὑπερβάλωσιν ὑπὲρ πάντων ἀναλογιών τὴν σημασίαν τῆς κρητικῆς ὑποθέσεως.

Ἐντοσούτω, ὁ πανελλήνιος, ὃν ὑπέδειξαν ὡς ὄντα τὰ μέγιστα ἔνοχον ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ, ἔθισεν εἰς ἐνέργειαν πάντας αὐτοῦ τοὺς πόρους. Ὑπέδειξα ἀνωτέρω τὴν μετοχὴν ἣν ἔλαβεν ὁ τόπος. Ἐσηματίσθησαν ἐπιτροπαὶ αἵτινες συνέλεξαν συνδρομὰς ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς ἀποικίαις. Σημαντικαὶ ποσότητες προσδιωρίσθησαν πρὸς ἀγορὰν ὀπλων, πολεμφοδίων, ζωοτροφῶν καὶ εἰς τὴν συλλογὴν ἐθελοντῶν, οἵτινες, ὡς λέγεται, δὲν ἀνῆκον πάντες εἰς τὸ ἔθνος τοῦ λαοῦ. Πλοῖα ὠπλισμένα ἐθεάθησαν ἐξερχόμενα ἐκ τῶν λιμένων γείτονός, τινος δυνάμεως ὥπως προμηθεύωσι τροφὰς τῇ ἐπανάστασει, χωρὶς ἡ παραβίασις αὐτῇ τοῦ διεθνούς δικαίου καὶ τῆς ἀπλουστάτης ἠθικῆς νὰ προηγηθῇ ὑπὸ διακοπῆς τινος τῶν διπλωματικῶν σχέσεων.

Τόσα ἑκτακτα πράγματα παρηκολούθησαν τὴν κεντρικὴν ἐπανάστασιν, ὥστε μοι φαίνεται ἀνωφελὲς νὰ ἐπιμείνω ἐπὶ τοῦ ἰδιαίτερου τούτου σκανδάλου.

Οὕτω, τὸ προηγούμενον τοῦτο θὰ φέρῃ τοὺς καρποὺς αὐτοῦ, ὡς τόσα ἄλλα, τὰ ὁποῖα διέσειαν τὰς πρὸς τὰς συνθήκας εἰρήνης καὶ εἰς τὸν παθόν κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους αἱ ἀρχαὶ τοῦ διεθνούς δικαίου καὶ τῆς δημοσίου τάξεως.

Ἐνταῦθα εἶναι εὐκαιρὸν ν' ἀπαντήσω εἰς τὰς περὶ ἀδυναμίας κατηγορίας, τὰς κατὰ τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως διεγερθείσας. Ἐπρεπε νὰ κηρύξωμεν τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἢ, ὅπερ ταῦτόν νὰ προσβάλωμεν τὰ πειρατικὰ πλοῖα ἐν αὐτοῖς τοῖς λιμέσιν οἵτινες ἐρχομένην αὐτοῖς ὡς καταφύγιον;

Βεβαίως, ἡ αὐτοκρατορικὴ κυβερνήσις ἦτο ἐν τῷ δικαίωματι αὐτῆς, καὶ ἡ σὴ μεγαλειότης δὲν ἤθελε διστάσει νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτό, καὶ ἐπὶ κινδύνῳ τοῦ πολέμου, ἀνευ τοῦ μεγίστου συμφέροντος ὅπερ ἀλλαχοῦ ἐξεδηλώθη ἅμα τῇ ἀρχῇ τῆς ἐρίδος. Ἐνθυμούνται πάντες τὰ διαβήματα, τὰ ὁμοιοτυπία κατὰ τὰς βάσεις αὐτῶν, ἅπερ ἐγένοντο ἐπὶ σκοπῷ προστασίας τῆς νήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ τρόπος δι' οὗ ἡ κυβερνήσις ἠνένησε τὰ καθήκοντα καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῆς ἐν τῷ κρητικῷ ζητήματι πρέπει νὰ ἐπιβάλλῃ σιγὴν εἰς πάσας τὰς συκοφαντίας καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτῇ τὰς συμπαθείας τῆς ἱστορίας.

Ἐνῶς ἡ Εὐρώπη ἐξακολούθησεν διεπομένη ὑπὸ τοῦ καθολικοῦ δικαίου καὶ τῶν συνθηκῶν, τίς ἐστὶν ὁ τολμήσων ν' ἀρνήσῃ τῇ κυβερνήσει τὴν ἀνεξάρτητον κατοχὴν τῆς νήσου Κρήτης;

Μήπως θέλουσι νὰ θυσιάσωσι τὸ δικαίωμα τῆς κατακτήσεως ἀντὶ τοῦ νέου δικαιώματος τῶν ἐθνικότητων; Ἀλλὰ τίς δὲν βλέπει ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀνανεώσῃ τὸν χάρτην τῆς Εὐρώπης καὶ νὰ βυθίσωσι τὴν πολιτικὴν εἰς τὸ χάος; Ἡ Κρήτη συνήνθη μετὰ τῆς Τουρκίας πολλῶ πρὶν ἢ ἐπαρχίαι τινὲς εἰς εὐρωπαϊκὰς τινὰς δυνάμεις ἀνήκουσαι, κατακτηθῶσιν ὑπὸ τῶν τελευταίων τούτων.

Ἡ μὴ αἱ δυνάμεις αὗται ἀπεφάσαν νὰ θυσιάσωσι τὰ ἴδια ἑαυτῶν δικαιώματα, ἢ δὲ παρὰ τῆς Τουρκίας ζητούμενην παρὰ τῶν ἑαυτῶν μέλλει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κανὼν ἐν Εὐρώπῃ; Τοιαύτη βεβαίως δὲν εἶναι ἡ ἰδέα τῶν ἀνακτοβουλιῶν ἐπομένως διὰ τί νὰ καθίστῶσιν ἡμᾶς ἀντικείμενον θεωρίας ἣν δὲν παραδέχονται δι' ἑαυτοὺς, ἐπὶ βλάβῃ τῶν μεγίστων εὐρωπαϊκῶν συμφερόντων; Μήπως διότι ἡ ἀμοιβαία κατάστασις τῶν κατακτηθεισῶν ἐπαρχιῶν εἶναι διάφορος ἀλλαχοῦ, διότι ἐν Κρήτῃ ὑπάρχει ἀσυμφωνία γλώσσης καὶ θρησκείας μεταξὺ τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν κυβερνωμένων; Ἀλλ' ὑπάρχουσι μου-

σουλμάνοι ὑπήκοοι κρατῶν χριστιανικῶν, καὶ καθολικοὶ εἰς χώρας ὀρθόδοξους. Μήπως εἶναι ἡ φυσικὴ ἀντιπάθεια τοῦ ἡττηθέντος πρὸς τὸν νικητὴν; Τίς θὰ ἐτόλμα νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι ἐνταῦθα μετὰ τῆς ἀλλαγῆς; Ἀλλὰ, χωρὶς ν' ἀναδράμωμεν εἰς ἀρχαιότερας ἐποχάς, ἐκ τῶν σημαντικωτέρων συγχρόνων διπλωματικῶν ἐγγράφων, ἡ συνθήκη τῶν Παρισίων, μόλις πρὶν δεκαετίας, ὑπογράφισα, καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀκεραιότητος τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ἣν τίθησιν ὑπὸ τὴν κοινὴν ἐγγύτην τῶν δυνάμεων. Ἡ Κρήτη λοιπὸν ἀποτελεῖ μέρος τῆς αὐτοκρατορίας, καὶ εἶναι ἄπορον πῶς ἡδυνήθησαν νὰ συλλάβωσι τὴν προσδοκίαν τοῦ νὰ ἰδῶσι τὴν αὐτοκρατορικὴν κυβερνήσιν σχίζουσαν ἰδίαις χερσὶ συνθήκην συνομολογηθεῖσαν ἀντὶ μεγίστων θυσιῶν, κινδυνεύουσιν οὕτω νὰ ἐπιτρέψῃ διατμήσεις καὶ νὰ δώσῃ ἡ ἰδίᾳ τὸ σύνθημα διαμελισμοῦ.

Ἡ αὐτοκρατορικὴ κυβερνήσις ἔχει τὴν συναίσθησιν ὅτι διατηροῦσα ἀποφασιστικῶς τὰ ἐπὶ τῆς Κρήτης δικαιώματα αὐτῆς ἐπράξεν ἔργον συντηρήσεως εὐρωπαϊκῆς διότι τὰ ἐπιχειρήματα ὧν χρῆσιν ἐποίησαντο ὅπως ἀποσπάσωσιν ἀπ' αὐτῆς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην, εἰς οὐδὲν ἕτερον τείνουσιν εἰμὴ νὰ ἀνατρέψωσιν αὐτὰς τὰς βάσεις τῆς δημοτικῆς τάξεως, ἥτις ἐστὶν ἀποτέλεσμα ἐργασίας αἱματηρᾶς, τελεσθεῖσης ἀναμείνον τῶν αἰώνων, καὶ νὰ ὁπισθοδρομήσωσι τὸν πολιτισμὸν, ἀντικαθιστάντες καὶ πάλιν τὴν κτηνώδη βίαν ἀντὶ τοῦ δικαίου.

Οἱ ἰσχυροὶ οὗτοι λόγοι ἐπεβλήθησαν τῇ αὐτοκρατορικῇ κυβερνήσει. Ὑποστηρίξαμεν δὲ τὴν ἐν Κρήτῃ περιορισθεῖσαν πάλιν νομίζει ὅτι ὑπερήσπισεν αὐτὴν τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς πανταχοῦ ἀπειλουμένην καὶ ὅπως ἴδῃ θριαμβεύοντα τὸν δίκαιον αὐτῆς ἀγῶνα, ἀπεφάσισε νὰ περιμενῇ ἵνα ὁ χρόνος συμμαχήσῃ μετὰ τοῦ δικαίου.

Κακῶς ἐπράξεν προσερχομένη οὕτω; Τὸ μέλλον θὰ τὸ δείξῃ.

Ἐν τούτοις, ἡ κυβερνήσις τῆς Σῆς Μεγαλειότητος ἀποκρούει δραστηρίως τὴν περὶ ἀδυναμίας ἀποδοθεῖσαν αὐτῇ μομφήν. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ Κρήτη διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν, καὶ ὅτι ἡ ἐπανάστασις, μετ' ὅλας τὰς προσπάθειάς τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοῖς ἐσηματίσθη εἰδός τι συνασπισμοῦ παραλύσαντος τὴν ἐνέργειαν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου, περιήλθεν εἰς ἀδυναμίαν. Ὅποια κυβερνήσις ἡδύνατο νὰ καυχῇ ὅτι ἤθελε καταστρίψει ταχέως τὴν ἐπανάστασιν εἰς ἐπαρχίαν τῶσαν ἀκατάλληλον πρὸς τὰς στρατιωτικὰς ἐργασίας, ὅσον ἡ Κρήτη, ἡ ἔχουσα 160 λευγῶν ἀκτῶν, λαμβάνουσα τὴν ὑλικὴν ὑποστήριξιν γείτονος χώρας, καὶ πολλὸν χρόνον ὑποστηρίζομένη ὑπὸ τῆς ἀποπληκτικῆς κοινῆς γνώμης;

Καὶ ὅμως, κατὰ τὸν ἰούλιον τοῦ 1867 τὸ πῦρ τῆς ἐπανάστασεως ἐμέλλε νὰ σβεσθῇ, ὅτε τρίτη τις αἰτία ἐπέβησεν ἀπὸ τοῦ ἀπροσδόκητον τινος τροπῆν.

Ἐκείνῃ δὲ τούτῳ κατ' ἡν σιγὴν ὁ Ὁμεῖρ παυσὰς εἶχε κυριεύσει τὰ ὕψη τῶν Στρακίων, ἅπερ ἐχρησίμευσεν ὡς προπύργιον τῆς ἐπανάστασεως. Τότε αἱ περὶ ὑποταγῆς αἰτήσεις ἐπλημμύρουν πανταχοῦθεν, τοὶ ξένοι διεννοοῦντο νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν νήσον καὶ ἡ αὐτοκρατορικὴ κυβερνήσις εὐλόγως ἐπίστευσεν ἐπὶ ἄμεσον τινὰ ἐπάνοδον τῆς τακτικῆς ἡσυχίας.

Ἡ καθυπέρθεσις ἐπένοησε γενικὴν σφαγὴν γυναικῶν, παιδῶν καὶ γερόντων, δυνάμεις δὲ τινὲς διέταξαν τοῖς ἐν τῇ Μεσογείῳ σταθμεύουσι πλεμικαῖς αὐτῶν πλοίοις, νὰ τελέσωσιν, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν διάσωσις, τὴν μεταφοράν τῶν δυστυχῶν ἐκείνων πλοσμάτων, ὧν ἡπειλοῦντο ἡ ζωὴ, ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἰδιοκτησία.

Τὸ μέτρον τοῦτο, ὅπερ ἐπεχείρισαν μὲν ἐπὶ σκοπῷ φιλικῷ, ἐξηκολούθησε δὲ μέχρις ἐσχάτων ὁ ῥωσικὸς στόλος, ἐξήσκησε καὶ εἰσέτι ἐξακολουθεῖ τὴν ἐπὶ τῆς κρητικῆς ὑποθέσεως ὥστε ἡ κυβερνήσις τῆς Σῆς Μεγαλειότητος δικαιούται νὰ θεωρήσῃ αὐτὴν ὡς μετρημισμένην τινὰ ἐπέμβασιν.

Χωρὶς νὰ σημειώσωμεν πόσον ἡ ἐπέμβασις αὕτη, γινόμενη ἐπ' ὀνόματι τῆς φιλελευθρίας, ἥτις δὲν ἐξετάζει περὶ τῆς θρησκείας τῶν πασχόντων, ἦτο ἀδικὸς καὶ μεροληπτικὴ, διότι ἀποκλειστικῶς προτιθέτο νὰ προστατεύσῃ μόνως τὰς χριστιανικὰς οἰκογενεῖας, ἐνῶ καὶ αἱ μουσουλμανικαὶ οἰκογενεῖαι ἐξ ἴσου ἐμαστιζόντο ὑπὸ τῶν συμφορῶν τοῦ πολέμου, ὠφελίμων εἶναι νὰ καταδείξωμεν τὰ ἄμεσα αὐτῆς ἀποτελέσματα.

Ἡ ἀνταρσία ἀνέλαβε θάρρος, διότι ὡς ἡ αὐτοκρατορικὴ κυβερνήσις ἐνόμισεν ὅτι εὐρίσκειτο ἀπέναντι εὐρωπαϊκῆς τινος ἐπεμβάσεως, οὕτως ἡ αὐτὴ ἰδέα ἐπεκράτησε καὶ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ἐπανάστασεως. Ἀποδείξιν τοῦ τοιοῦτου παρέρχον ἡμῖν ἡ φιλοπόλεμος αὐξήσις τῶν συμμοριῶν, αἱ ἀνευφημίαι αἵτινες ἐγένοντο τοῖς ἐν Ἀθήναις ξένοις πρεσβευταῖς, αἱ περὶ εὐγνωμοσύνης ἀναφοραὶ, ἃς ἐψήφισαν τὰ φιλελληνικὰ κομητὰτα καὶ αἱ πρὸς τὸ κοινοβούλιον τοῦ τόπου αὐτοῦ, τὴν 3 Σεπτεμβρίου 1867, διακηρύξεις τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ διακήρυξις αὕτη ἐπὶ τοσοῦτον προβαίνει, ὥστε βάλλει ὑπὸ ἀμφιβολίαν τὴν αἰτίαν τῆς φιλελευθρίας ἣν προβάλλουσιν αἱ δυνάμεις. «Μήπως, κύριοι, τὴν μεταφορὰν τῶν οἰκογενειῶν πρέπει ν' ἀποδώσωμεν εἰς φιλελευθρικὴν τινὰ ἰδέαν;»

Χωρὶς νὰ συμμερίζωμεθα τὴν ἀμφιβολίαν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἀνακτοβουλίου τῶν Ἀθηνῶν, ἐπιτρέπεται νὰ διαλογισθῶμεν ἂν ἐπετεύχθη ὁ φιλελευθρὸς σκοπὸς ὃν ἐπεδίωκεν ἡ Εὐρώπη. Βλέπων τις τὰς κρητικὰς οἰκογενεῖας ζώσας ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους ζῶν ἁθλίαν καὶ τὴν φθορὰν ἣν ὁ θάνατος μεταξὺ αὐτῶν ποιεῖται, δὲν δύναται νὰ μὴ θρηνησῇ γενναίαν τινὰ ὁρμήν, ἥτις ἐκτὸς τῶν ἀναποδράστων καταχρήσεων ὧν ἐγένετο παραιτίος, οὐδὲν ἕτερον ἀποτέλεσμα ἐπήγαγεν, εἰμὴ ὅτι εἰσῆγαγεν ἐν τῇ διεθνείᾳ πρακτικῇ εἰδός τι ἐπεμβάσεως ἀνηκούστου, περιπεπλεγμένης διὰ τῆς παραβιάσεως ἀποκλεισμοῦ πραγματικοῦ, καὶ ὅτι ἐκώλυσε τὴν ἄμεσον ἐπάνοδον τῆς τακτικῆς ἡσυχίας.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι αἱ δυνάμεις παρητήθησαν ἀλλήλοδιαδό-

χως ἐκ τῆς πρώτης ταύτης ὁρμῆς τῆς φιλελευθρίας, εἴτε διότι καλλίτερον πληροφορηθεῖσαι περὶ τῆς ἀληθοῦς καταστάσεως ἢς Κρήτης, ἐνόμισαν καθήκον ν' ἀπέχων ἀπὸ πάσης ἀναμείξεως, εἴτε διότι ἡ σκέψις κατεδείχεν αὐταῖς τὰς ἐπικινδύνους συνεπείας ἃς τοιοῦτος τὴν προηγούμενον κατ' ἀνάγκην θὰ ἐγγὺς τοῦ μέλλοντος τῆς πολιτικῆς.

Μόνῃ ἡ ῥωσσία ἐνόμισεν ὅτι ὠφελεῖ νὰ ἐμμενῇ ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως ταύτης τῶν αἰτιῶν αἵτινες ἐπήγαγον καὶ ὑπέβαλυν ἐν Κρήτῃ τὴν ἀνώμαλον ταύτην κατάστασιν, ἣν ἡ ἀποστολὴ μου προτίθετο νὰ θεραπεύσῃ. Ἡ Σὴ Μεγαλειότης θέλει ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἐκ τῶν αἰτιῶν τούτων, αἱ τρεῖς κυριώτεραι ἐξῶθεν λαμβάνουσαι τὰς ἐμπνεύσεις καὶ τὴν ὑποστήριξιν αὐτῶν διέφευγον τὴν ἄμεσον ἐνέργειάν μου καὶ δὲν ἡδύνατο νὰ καταπολεμηθῶσι δραστηρίως εἰμὴ διὰ τῆς ἀντιτάξεως τῶν μέσων τῆς ἀντιστάσεως. Εἰς τὰς ἀμέσους καὶ ἀδιοράτους ταύτας δυσχερείας ἐδέησε ν' ἀποκριθῇ διὰ τῆς μετριοτήτος τοῦ πνευματικοῦ τῆς προύδου καὶ διὰ δικαίας τινὸς ἐπεικείας ἐδέησε ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὸ ψεῦδος καὶ τὴν συκοφαντίαν διὰ τῆς βραδείας ἐμφανίσεως τῆς ἀληθείας.

Ἡ Σὴ Μεγαλειότης ἡδυνήθη νὰ λάβῃ γνῶσιν, ἐκ τε τῶν περιοδικῶν ἐκθέσεων μου καὶ ἐκ τῶν ἐγγράφων ἅπερ εἰς αὐτὰς συνηύσασα, ὅλων τῶν λεπτομερειῶν τῶν ἐνεργειῶν μου. Ὅθεν περιρριζομαι ἐπαναλαμβάνων τὰ κυριώτερα αὐτῶν χαρακτηριστικὰ.

Ἡ πρώτη μου πράξις ἀρκομένου εἰς Κρήτην (4 Ὀκτωβρίου 1867), ἀφοῦ ἐπεκύρωσα κατὰ διαταγὴν τῆς Σῆς Μεγαλειότητος τὴν ἀρνησίαν καὶ τὴν ἀνακωχὴν τὴν ὑπὸ τοῦ Σερδάρου Ὁμεῖρ παυσὰ ἀνακωχῆσαν, ἦτο πράξις τις δικαιοσύνης προεβὴν ἀμέσως εἰς τὴν ἐκ τῶν φυλακῶν ἀπόλυσιν τῶν αἰχμαλώτων ὧν ἡ κράτης ἐχρονολογεῖτο ἀπὸ τῆς παραδόσεως τῶν σπηλαίων τῶν Στρακίων καὶ εἰς οὓς ἐφημερεύετο ἡ γενικὴ ἀρνησιεῖα. Ἐκτὸς δὲ τούτου, καίτοι σοβαρὰ ἀποπλήματα ἡδύνατο νὰ προέλθωσιν ἐξ ἀκαίρου τινὸς φιλελευθρικοῦ μέτρου, ἐνόμισα καθήκον νὰ ἐλαττώσω, ἐν δικαίῳ μέτρῳ, τὴν ἀπαγόρευσιν, εἰς ἣν ὑπέκειντο τὰ ὑποπτα χωρία τοῦ νὰ λαμβάνωσι τὰς προμηθείας αὐτῶν ἐκ τῶν πόλεων, ὅπως ἐκ τῆς αὐστηρότητος τῶν στρατιωτικῶν μέτρων ἀπαλλάξω τὴν τάξιν τῶν εὐλαβῶν ἀνθρώπων.

Βοήθειαι χρηματικαὶ ὠρίσθησαν εἰς τοὺς μουσουλμάνους καὶ χριστιανικοὺς κατοίκους, οἵτινες ὑπεχρεώθησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς ἰδιοκτησίας, ὅπως ζητήσωσιν ἄστυον εἰς τὰ φρούρια. Ἡ δημοσίως ὑγεινὴ ὑπεβλήθη εἰς ἀκανόνας τινας ἀναγκασμοὺς ἵνα προλάβωσι τοὺς κινδύνους τοὺς προερχομένους ἐκ τῆς ἐπισωρεύσεως τῶν κατοίκων καὶ τῶν στρατευμάτων ἐπὶ ἐδάφους περιορισμένου.

Ἀφοῦ ἱκανοποίησα οὕτω καθ' ὅσον ἡδύναμην, ἀνάγκας ὑπὲρ τὰς αἵτινες ἐπενέμεθα ἐπέβηλλοντο, ἐπειδὴ ἡ ἀνακωχὴ δὲν ἔλεγεν εἰμὴ τὴν 1ην δεκεμβρίου, ἐπωφελήθη τὸν καιρὸν ἵνα ἐμελετήσῃ σχέδιον τι προστασίας τῶν κατοίκων, τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν τάξιν, κατὰ τῶν σκληρῶν καὶ ἀνηλεῶν παρενοχλήσεων τῶν συμμοριῶν.

Καὶ ἐν πρώτοις, δύο συστήματα παρουσιάζοντο εἰρηνοποιήσεως, ἐξ ὧν τὸ ἐν συνίστατο εἰς γενικὴν καταστολὴν καὶ τὸ ἕτερον εἰς μέτρα πολιτικὰ.

Τὸ δεύτερον σύστημα μοι ἐφάνη τὸ μόνον ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς πραγματικὰς ἀπαιτήσεις τῆς θέσεως. Κατὰ τὴν εἰς Κρήτην ἀφίξίν μου, ὁ λαὸς ἡδύνατο νὰ καταταχθῇ εἰς τρεῖς κατηγορίας· ἡ πρώτη, ἡ πολυπληθεστερά, βεβαρημένη ἐκ τῆς ἀταξίας εἰς ἣν οὐδὲν ἔλαβε μέρος ἐνεργόν, ἐπεθύμα εἰλικρινῶς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως· ἡ δευτέρα, διατάζουσα καὶ δειλὴ, ἐρροβείτο, πρὸ παντὸς ἄλλου, τὰς ἀντικεικλήσεις δι' ὧν οἱ ἀντάρται ἠπειλοῦν τὴν ὑποταγὴν αὐτῆς.

Ἡ δὲ τρίτη περιελάμβανε πάντας τοὺς εἰς τὴν ἀταξίαν ἐνδιαφερομένους. Ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει, ἡ διὰ τῶν ὀπλων καταστολὴ καθίστατο ἀδύνατος, ὀριστικῶς διαταξάσης τῆς Σῆς Μεγαλειότητος τὴν ἀπορρογὴν τῆς αἱματοχυσίας, ἐκτὸς περιστάσεως τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης, ὅπως μὴ ἐκτεθῶσιν οἱ ἄθωοι νὰ πάθωσι μετὰ τῶν ἐνόχων.

Δὲν με διέφευγον αἱ δυσχερείαι καὶ αἱ βραδύτητες ἃς ἤθελον ἀπαντήσῃ ὁ τρόπος τῆς εἰρηνοποιήσεως διὰ τῶν μέσων τῆς φρονήσεως καὶ τῆς καθησυχάσεως· οὐχ ἦττον ἐξεργάσθη ὅλας τὰς λεπτομερείας τῶν μέτρων ὅσα ἀπῆται ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ πεποιθήσει, ἣν καὶ σήμερον εἰσέτι συμμερίζομαι, ὅτι θὰ ὑπερισχύσῃ ἐπὶ τέλους πασῶν τῶν δυσχερειῶν.

Λαμβάνων τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἐπαναλάβω τῇ Σῇ Μεγαλειότητι ὅτι πάντες οἱ ἀρμόδιοι καὶ γινώσκοντες ἀκριβῶς τὰ πράγματα ἐν Κρήτῃ ἀπὸ κοινοῦ κηρύττουσιν ὅτι τὸ παραδεχθῆν σχέδιον μόνον παρέχει ἰσχυροτάτας περὶ ἐπιτυχίας ἐγγυήσεις, παρὰ τὰ ἐμπόδια ἅπερ διεγείρει ἡ κακεντρέχεια καὶ πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν ὑποστήριξιν ἥτις παρέχεται τῇ ἐπανάστασει.

Τὰ ἀποτελέσματα, ἅπερ ἡ πραγματοποιήσις αὐτοῦ μοι ἐπατρέψε νὰ πραγματοποιήσω, προοιωνίζονται, ἐν μέλλοντι προσεχέ, τὴν ἐντελὴ ὑποταγὴν μερῶν τινῶν τῆς Κρήτης, εἰς ἐκτεθειμένων εἰς τὸν ζυγὸν τῶν συμμοριῶν. Ἐν τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ σχεδίου τούτου συνίσταται εἰς τὸ ὅτι αἱ στρατιωτικαὶ ὁδοὶ, ὧν προῦκάλεσα τὴν κατασκευὴν, ὅπως διευκολύνωσι τὰς ταχείας ἐνεργείας τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν προστασίαν τῶν ὑποτεταγμένων κατοίκων, θὰ χρησιμεύωσι βραδύτερον εἰς ἀνάπτυξιν τῆς γεωργικῆς καὶ ἐμπορικῆς κινήσεως τῆς νήσου.

Ὡς προσάρτημα τῶν πολιτικῶν τούτων μέτρων, κατὰ τὴν λήξιν τῆς ἀνακωχῆς τῆς 2 νοεμβρίου, ἐδημοσίευσα τὴν δευτέραν μου προκήρυξιν δι' ἣς ἐπεβεβαίωσα καὶ πάλιν τὰς τῆς Σῆς Μεγαλειότητος αὐτῆς ὑπὸχόους ἐπεικεῖς διαθέσεις τοῦ κανονισμοῦ τοῦ παρασκευασθέντος ἐν Κωνσταντινουλὶ, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς βᾶσις τῆς μελλούσης διοικήσεως τῆς Κρήτης.

Προσεκάλεσα τοὺς κατοίκους νὰ διορίσωσιν ἐλευθέρως τρεῖς

μᾶλλον ἀδιέξοδον τὸν πολιτικὸν λαβύρινθον τῆς Ἀνατολῆς.

Σήμερον πάλιν νέος ἥχος τῆς πολεμικῆς σάλπιγγος διαταράσσει τὰ περὶ εἰρήνης ὀνειροπολήματα ἡμῶν. Μία οὐγγρική ἐφημερίς ἐδημοσίευσε τῇ 26 Μαρτίου τὴν ἐπομένην ἐξ Ἀνδριανουπόλεως μικρὰν ἀνταπόκρισιν. « Αἱ παρ' ἡμῶν ἀρχαὶ πολὺ μεριμνῶσι περὶ τῶν ἐχθρικών τῆς Βουλγαρίας διαθέσεων πρὸς τὴν Πύλιν. Ἀναρμόητοι προκλήρυξες διανέμονται εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῶν κατοίκων. Εἰς τριάκοντα κώμας παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Αἰμου ἐπέστειλεν ὁ ἐν Βελιγραδίου Κεντρικὸς Σύλλογος τὴν ἐπομένην προκήρυξιν ».

« Ἀδελφοὶ Βούλγαροι! Ἐσίμωμεν ἡδὴ ἡ ὥρα τῆς παρελευθερώσεως ἀπάντων τῶν ἐν Τουρκίᾳ Χριστιανῶν. Βόσνιοι καὶ Ἑρζεγοβῖνοι, Θεσσαλοὶ καὶ Ἡπειρώται παρ' ἡμῶν περιμένοντες τὸ σύνθημα καὶ ἐπαγωγὴν τῶς ἐρωτῶσι πότε θὰ ἐξελευσθε τὸ ἔθνος ὅπως ἐκδιώξετε ἀπὸ κοινοῦ μετ' αὐτῶν τοὺς Ὀθωμανούς. Ἐγείρετε δὲν θὰ ἐγκαταληφθῇτε μόνοι ὡς ἡδὴ ἕκαστος ὅτι ἔχει πρὸς ἑαυτὸν, ἔθνος, μάχαιραν, πιστόλιον, τουφέκιον, ἀέθνην καὶ ὡς σπεύδῃ μάχῃ τῆς σημαίας ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶναι γεγραμμένον « Ἐλευθερία ἢ θάνατος ». Περτακόσια ὅλα ἔπη περιεμείνατε τὴν βοήθειαν τῆς ἀλλοδαπῆς· ἀλλ' οὐδεὶς ἔπειθε πρὸς ὑμᾶς χεῖρα βοηθόν. Καὶ τίς ἔχει ἀρὰ γὰρ ὁρεῖται νὰ μᾶς προστατεύσῃ; ὥς ἡ Ἀγγλία ἡ καὶ ταυτοπαροῦσα τοὺς Ἰρλανδοὺς καὶ τοὺς Ἰνδοὺς; ἡ ἡ Γαλλία ἡ θυσιάζουσα τὸ αἷμα τῶν ἀνδρείων τέκνων τῆς ἡ Μαγνέτι; ἡ ἡ Ἀυστρία ἡ οὐδέποτε τηρήσασα τὸν λόγον; ἡ ἡ Ῥωσία ἡ ἰδίῳς πάντοτε ἐπιδιώκουσα σκοποὺς καὶ οὐδέποτε τὸ ἡμέτερον ὄφελος; Ὅχι αἱ δυνάμεις θέλουσιν, οὐτε ὁ Σουλτάνος δύναται νὰ ἐλαττώσῃ τὰ δεινὰ ἡμῶν. Ποιῆσατε λοιπὸν ἐκλογὴν μεταξὺ δουλείας αἰωνίου καὶ ἀγῶνος ἡρώϊκου. Οἱ Βούλγαροι γινώσκουσιν ὅτι οἱ Ὀθωμανοὶ παρήκμασαν καὶ ἐξησθένησαν. Διὰ τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἐπιμονῆς θὰ θριαμβεύσωμεν κατὰ τῶν πολεμίων· ἐξεγέρθητε Βούλγαροι! δράματε εἰς τὰ ὅπλα τὸ ἡμέτερον σύνθημα εἶναι « Ἐλευθερία ἢ θάνατος ».

« Ὁ ἐν Βουλγαρίᾳ τουρκικὸς στρατὸς δὲν ἐξαρκεῖ νὰ καταστείλῃ τὰς ἐπαπειλούμενας ταραχάς. Αἱ μεταρρυθμίσεις αἵτινες ἐπρεπε νὰ μᾶς διασώσωσι, ματαιοῦνται διὰ τῶν βελονογιῶν τοῦ χαρμελίου. Πάλλει ἡ καρδία ἡμῶν ἐκ τοῦ φόβου καὶ ἀγνοοῦμεν τί τέχεται ἡ ἐπιούσα ».

Μεθ' ὅλας τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ πρίγκηπος Καρόλου τὰ ἐν Βουκουρεστίῳ πράγματα δὲν βαίνοσι κατ' εὐχὴν. Ὁ ἐκείθεν ἀνταποκριτὴς γερμανικῆς τιμῆς ἐφημερίδος ἐγράφε τὰδε « Καθ' ἑκάστην ἡμέραν προσεγγίζομεν περισσότερον πρὸς τὴν Ῥωσίαν. Ὁ βασιὼν Ὀυεμβέρ (γενικὸς πρόεδρος τῆς Ῥωσίας) κινεῖται ἀνω κάτω ὡς ἐπὶ τῶν Κριμαϊκῶν, ἡ αἰθουσα αὐτοῦ βριθεὶ μικρῶν καὶ μεγάλων, πλουσίων καὶ πενήτων, τραπέζιων καὶ ὑπαλλήλων φοβουμένων τοὺς διωγμοὺς τῶν ὀργάνων τῆς Ῥωσίας. Ἡ ἡμετέρα κυβέρνησις ἐν τούτοις φαίνεται τοῦλάχιστον ἀποκλείουσα πρὸς τὴν Γαλλίαν πρὸς ἣν οὐδεμίαν πλεονέχει πεποιθῆναι ὁ Βρατιάνος. Ὁ ἐν Πετροπόλει κατ' ἐντολὴν τοῦ Καρόλου διατρίβων πρίγκηψ Κατακοϊνὸς προσετέθη διὰ τηλεγράφου νὰ ἐρωτήσῃ πῶς θὰ πολιτεσθῇ ἡ Ῥωσικὴ κυβέρνησις ἐάνποτε αἱ δυτικαὶ δυνάμεις ἐκτελέσωσι τὰς ἀπειλὰς τῶν ἐναντίων τῶν Ἡγεμονίων. Ἐκ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Ῥωσικοῦ Ἀνακτοβουλίου ἐξήρτηται καὶ αἱ περαιτέρω ἀποφάσεις τοῦ Καρόλου, ἐὰν δηλαδὴ θὰ ἐπιχειρήσῃ πολιτικὸν τι τόλμημα, νὰ προκηρύξῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν, νὰ ἐκδώσῃ προγράμμα ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, ἡ τελευταῖον νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς Πύλης, ἐνθα εἰς μετὰ τῶν Σέρβων, τῶν Βουλγάρων καὶ τῶν Ἑρζεγοβινοῦ. » (Freundblatt.)

ΔΙΑΦΟΡΑ

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἄγνωστον πλοῖον ἔχον τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πειρατικοῦ ἀπεβίβασεν ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ εἰς τὸ βορειοανατολικὸν μέρος τῆς νήσου μας κατὰ τὴν θέσιν τῆς οἰκίας τοῦ συμπολίτου μας Γ. Ψύχα 18 ἀνδρας καλῶς ὅπλισμένους καὶ φέροντας ἐξωτερικῶς ὅλα τὰ συστατικά τῶν ληστῶν· κατὰ σύμπτωσιν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο εὐρίσκατο ἀλιεὺς μετὰ τῆς λέμβου αὐτοῦ, ὃν προσεκάλουν οἱ ἀποβιβάσαντες νὰ πλησιάσῃ, ἀλλ' οὗτος φοβηθεὶς ἠνέκη νὰ ὑπακούσῃ τὴν προσταγήν των· οἱ ἄγνωστοι καὶ ὑποπτοὶ οὗτοι ἄνδρες παραχρῆμα ἐπερὶβόλησαν τότε κατ' αὐτοῦ, καὶ μικροῦ δεινὸν ὄντα εἰς τὸν πόπον, ἐὼν δὲν ἦτο λίαν μακρυμύτης ἀπὸ τῆς ξηρᾶς. Παρεμβύς ὁ ἀλιεὺς ἐσπευσεν ἐν τὸς τοῦ λιμένος καὶ εἰδοποίησε τὰς ἀρχάς, ὅπως διενεργήσωσι τὴν σύλληψιν των· ἀμέσως καὶ ὡς ἀστραπὴ ὁ πολλὸν ἐπαίων ἄξιος καὶ δραστήριος ὑπομάρχης Ζ. Μπασιδέκης ἐδρμε μετὰ τῶν περὶ αὐτῶν ἀνδρῶν καὶ ἐθνοφυλάκων εἰς τὸν τόπον τῆς ἀποβιβάσεως τῶν ὑπόπτων καὶ ἐνήργησε τὴν ὑλληψιν τῶν ἐνέα ἐξ αὐτῶν καὶ κατόπιν τῶν ἄλλων, οἱ καὶ αὐθημερὸν ἀπήγαγε ἐν τῇ πόλει, κρατήσας αὐτοὺς εἰς ὁ κατάστημα τῆς Νομαρχίας. Ἐκ τῶν ἀνακρίσεων δὲ ἐξεγύσθη, καθ' ἑκάστην ὥρην τὴν συμμορίαν αὐτὴν τοῦ Μανώλη, ἔχουσα τὴν Ἑρμοπόλιν, ἐδραν πρὸς διέτις ἐφοδιζέσθαι πάντα τὰ ἀναγκαῖα πρὸς λήστευσιν καὶ μεταφέρειν ἀκολούθῳ, διὰ γνωστῶν πλοιαρίων εἰς τὰ παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐνθα διενεργοῦν τὰς ἀποτροπαίους αὐτῶν πράξεις κατὰ Κιρβανίων καὶ ἄλλων ἐμπορίων, καὶ ἰδίως κατὰ τῶν συνδυευντῶν δημόσια χρήματα τῆς Πύλης εἰς Σμύρνην. Ἡ ἀνακρίσις φαίνεται ὅτι ἀποκαλύπτει καὶ ἄλλα ὁμοίως φύσεως κακούργηματα καὶ ληστοπειρατείας, αἵτινες διεπράχθησαν ἄλλοτε ὑπὸ συνεταίρων αὐτῶν ἢ ἄλλων κατὰ τὰ παράλια τῆς Σάμου καὶ τῆς Μ. Ἀσίας· εἴθε ἐλθῶσι τὰ πάντα εἰς

φῶς διὰ νὰ δοθῇ ἐν μάθῃμα ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης καὶ εἰς ἐκείνους οἵτινες χρηγοροῦσιν ἀσυνὸν καὶ ἀφανὴ προστασίαν εἰς τοιαῦτα τῆς κοινωνίας ἐκτρώματα.

Ταύτην τὴν στιγμὴν καθ' ἣν γράφομεν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐμάθωμεν, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν εὐρέθησαν ἑκατοντάφυλλα χρυσὰ νομίσματα, βραχιόλια καὶ ἄλλα τιμαλῆ πράγματα, καὶ ὅτι ἡ συμμορία αὐτὴ μεταβῆσιν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀσίας ἐκτυπήθη κακῶς ὑπὸ τῆς ἐκείσε στρατιωτικῆς δυνάμεως καὶ ὅτι κακῶς ἔχουσα ἦλθεν εἰς Τήνον καὶ ἐνταῦθα. Ἰδόμεν τι ἄλλο θέλει ἀνακαλύψῃ ἡ ἀρχή.

— Κατὰ καθήκον καὶ χάριν δικαιοσύνης ὁρεῖσθαι νὰ ὁμολογήσωμεν δημοσίᾳ, ὅτι κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς Ἑρμοπολίσεως καὶ Σύρου ὁ Κύριος Νομάρχης Κυκλάδων ἐδείξεν ἀμεροληψίαν σπανίαν εἰς τοὺς κατὰ καιρὸν Νομάρχας. Ἀγνοοῦμεν τί ἐν τῷ κρυπτῷ ἐνήργησε συνεπείᾳ διαταγῶν τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ἐν τῷ φανερῷ ἐδείχθη ἀμέτοχος ὑπὲρ τῆς μίαις ἢ τῆς ἄλλης μερίδος, ἡ ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου προσώπου. Τοῦτ' αὐτὸ δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν καὶ διὰ τὸν ὑπομάρχον τῶν Κυκλάδων Ζ. Μπασιδέκην, τὸν ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ Κ. Μοιράρχου διεύθυναν τὴν στρατιωτικὴν τοῦ Νομοῦ δύναμιν, καὶ ὁ ἐν τῷ οὗτος ἀξιομακρὺς εἶναι πάντοτε ἐπαίνοι ἀνώτερος διὰ τὴν ἀμεροληψίαν καὶ τὴν ἀοικονομαστικὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ πολλὰς ἀναρτίους καὶ πρὸς τὰς ἐκλογὰς, προλαβὼν διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ πολλὰς ἀναρτίους σκηνὰς καὶ καταστειλάς τὰς ἐνεκα τῶν ἀστυνομικῶν κλητῆρων διεγερθεῖσας πόλλας διενέξεις, αἵτινες ἤθελον λάβει σπουδαίαν ἐπίτασιν ἂν ἡ παρουσία τοῦ Κ. Μπασιδέκη δὲν κατέστρελε παραγρημα αὐτὰς. ἐλπίζομεν ὅτι ὁ Κ. Νομάρχης καὶ οἱ ἀγαθοὶ συμπολίται ἡμῶν ἀναγνωρίζουσι τὴν περὶ τούτου ὀρθότητά των γραφομένων μας.

— Τὸ παρελθὸν ὁκταήμερον τὸ ταχύπλοον ἡ Κρήτη ἐξέτελεσεν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῶν ἀπορρήτων πλοιαρίων Β. Ὀρλώφ καὶ Ν. Σουρμελῆ δύο ἐπιτυχεῖς πλόας εἰς Κρήτην, ἐνθα ἐπεβίβασθησαν τροφαὶ καὶ πάντα τὰ ἄλλα χρειώδη πρὸς τοὺς ὑπὲρ Πίστεις καὶ Πατρίδος ἡρώϊκους ἀγωνιζομένους. Προχθὲς δὲ τὴν τετάρτην, ἀπέπλευσεν αὐθις τὸ ταχύπλοον ἡ « Ἐνωσις » εἰς Κρήτην ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Κ. Β. Ὀρλώφ, ἐνθα μετεκομίσαντο πολλοὺς τῶν μαχητῶν Κρητῶν καὶ πάντα τὰ πρὸς συντήρησιν τοῦ ἀγῶνος ὑλικά· μετὰ δὲ τοῦ ἀποπλοίου τοῦτου μετέβη καὶ εἰς διάσπαρτος γέρον Ἀμερικανὸς ὁ δόκτωρ Κύριος Φέι, ὅπως ἰδῇ ἐκ τοῦ πλησίον τὴν ἐπαναστάσιν καὶ συντελέσῃ τὸ ἐπ' αὐτὸν ἀνολούθως διὰ τῆς ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις μεγάλης βεβήρησός του. Ἡ « Ἐνωσις » ἐπανήλθε χθὲς τὸ ἑσπέρας ἐν Κρήτης, ἀπὸ ἀπεβίβασε τὸ φορτίον πλησίον τῶν ἡρώων τοῦ ἀρχηγοῦ Μ. Κόρακα.

— Τὴν παρελθούσαν ἑβδομὰδα ἀπεβίβασεν ἡ σύζυγος τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεως τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, κ. Μόρρις, Ἐλισάβετ ὀνομαζομένη. Ἡ δὲ κηδεὶα τῆς ἐγένετο μετὰ τῆς προσηκούσης πομπῆς. Ἡ πόλις ἡμῶν ἐκτιμῶσα τὰ φιλέλληνα αἰσθήματα τοῦ κ. Μόρρις ἐλυτήθη βαθέως εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο καὶ συλλυπεῖται αὐτὸν ἀπὸ καρδίας· εὐχεται δὲ ὅπως ἐν τῇ βίᾳ αὐτοῦ εὖρη παρηγορίαν εἰς τὸν Θεόν, εἰς τὴν προσηλὴ τέκνῳ τοῦ καὶ εἰς τὰς ἀγαθοεργίας ὡς δύναται νὰ πράξῃ ὑπὲρ ἐνὸς λαοῦ ἀγωνιζομένου καὶ συλλυπομένου αὐτὸν ἐκαρδίως διὰ τὸ δυστύχημα τῆς οἰκογενείας του.

— Καὶ ἐν ταῖς καθ' ἡμᾶς τοῦ νομοῦ νήσοις αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ ἐπεραιώθησαν λίαν ἡσύχως· ἀνεδείχθησαν δὲ ἐν μὲν τῇ Ἀνδρῷ οἱ κύριοι Μ. Δημητριάδης Καίρης, Γ. Μπούμπουρας Ἰατρὸς καὶ Ἰω. Πετράκης· ἐν δὲ τῇ Τήνῳ, οἱ Κύριοι Παζιμάδης, Ζαλῶνης καὶ Δρόσος. Ἐν Σύρῳ δὲ οἱ Κ. Ἰω. Βαζάνης, Α. Χρηστοδίδης καὶ Ι. Εὐνδάκης, ἔρχεται δὲ ὡς ἐπιλαύει ὁ Κ. Μ. Κανάκης ὑπουργός. Ἐν Νάξῳ ἀνεδείχθησαν οἱ ΚΚ. Ναυπλιώτης, Χατζόπουλος καὶ Κρίσιος. Ἐν Ὄρῳ δὲ οἱ Κύριοι Π. Α. Ζαφίρης, Γ. Δελλένδρας καὶ Λαγκαδάς. Ἐν Μήλῳ καὶ Σίφῳ οἱ Κ. Ι. Προβλεγγίτης καὶ Ἀπεργὴς Ἰατρὸς καὶ ἐν Κέα καὶ Μύκῳ οἱ Κύριοι Λαζαρέτος καὶ Σταθόπουλος.

Κύριε Σιγάτα τοῦ « Ἀστέρους τῶν Κυκλάδων ».

Υψίστη ἡν ἀρετῶν ὅσαι ἐχαρακτήρισαν τὰ ὑγιᾶ τῶν κοινῶν μετὰ καὶ ἀγαθούς ἀνδείξαν ἀνδρας τοὺς εὐλακρῶς ἐπαγγελλόμενους αὐτὴν, ἐθεωρήθη πάντοτε ἡ εὐγνωμοσύνη τοὺς δ' ἄνδρας ἐκεῖνους οἵτινες παρέσχον δείγματα τῆς πρὸς αὐτὴν πίστώς των μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀγάπης ἡ κοινωνία ἐπληρώσεν πάντοτε καὶ ἀρκούντως ἐσεβάσθη.

Τρεῖς γενεὲς τοῦτο αἶσθημα κατέχον ὑπὲρ πᾶσι σήμερον τὴν καρδίαν ὑπὲρ τῶν συμπολιτῶν, τῶν φίλων μου καὶ συνεπιχωρίων μου ἐν γένει διὰ τὴν ὄντως εὐγενῆ αὐτῶν συμπεριεργίαν, τὴν ἀξιολογῶν ὑποδεξάμενος καὶ τὴν ὑπερμετρον ἀγαπῶν, ἣν ἐν τῇ ὀλιγοήμερῳ ἐν μέσῳ αὐτῶν διατριβῇ μου μοι εἰδείξαν, καὶ τὸν κατὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα ὑπερεβίβασαν ἀπέναντι ἐμοῦ τρόπον των καὶ τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν, ἐρχομαι νὰ διασαλίσω διὰ τῆς ἀξιοτίμου ὑμῶν ἐφημερίδος, κατὰ τὸσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον μόνος καὶ ἀνευ τινὸς συνδυασμοῦ, μικρὰν πύλιν ἐνεργείας καὶ κινήσεως οἰσθόητε εὐρον εἰς τὴν κάλπιν μου ποσὸν ψήρων, σχεδὸν ἀνάλογον τῶν δαπανημάτων, τῶν διὰ τῆς ὑπουργικῆς ὑποψηφιότητος των πολυεὶς ἐπηρεασάντων, καὶ τῶν πρὸ χρόνων πολλῶν διαρκῆ ἐξισκούντων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἐπὶ τῇ ὁρῇ. Ἐκφράζων λέγω δηλοῖα πρὸς αὐτοὺς τὴν εὐγνωμοσύνην μου, ἐρχομαι νὰ τοὺς πασακαλέσω καὶ ἡδὴ νὰ ἐξακολουθῶσι ἀγαπᾶντες με, καὶ ἔσταν βέβαιοι ὅτι ἐν ἐμοὶ θέλουσι εὖρε ἀείποτε συγγενῆ, φίλοι καὶ συμπολίτην τιμῶντα καὶ ἀγαπῶντα αὐτοὺς εὐλακρῶς πρὸς τοὺς δὲ νὰ πράξῃ ὑπὲρ αὐτῶν πάντοτε ὅτι αἱ ἀσθενεῖς δυνάμεις μοι ἐπιτρέπουσι.

κατελῶ Κύριε Συντάκτα, μὲ ὅλην τὴν ὑπόληψιν.

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΚΥΡΙΑΚΟΣ.

ἡμοσιεύοντες μέρος τῆς πρὸς τὸν Σουλτάνον ἐκθέσεως τοῦ

Μ. Βεζύρου Ἀαλῆ Πασᾶ, ἐπιφυλασσόμεθα νὰ φέρωμεν πρὸς τὰς τὰς δευτέρας ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις ἡμῶν.

Μεγαλειότατε!

Αἱ αἰτίαι αὐταὶ εἰσι τρεῖς:

Ἡ πρώτη, ἡ κυρίως εἰπεῖν, φαινόμενη μόνον πρότασις, εἶναι ἡ δυσανεξία ἡ ἀποδοδομένη εἰς τοὺς κατοίκους.

Ἡ δευτέρα εἶναι ἡ μεγάλη πανελληνία ἰδέα, ἡ ἀκατόρθωτος αὕτη ἀτοπία, ἡ ἐκμεταλλευμένη ἐπ' ἀποκλειστικῇ ὠφελείᾳ ἄλλων φιλοδοξία. Εἶναι διακλάδωσις τῆς ὑποχρυσίου ἐργασίας, ἥτις ὑποσκάπτει τὰ πλεῖστα τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, διὰ νέου τινὸς ὀργάνου, τῆς ἀρχῆς τῶν ἐθνικοτήτων, ἀρχῆς ἐπικινδύνου, ἣν ἡ Τουρκία οὐδέποτε θέλει παραδεχθῇ, καὶ ἥτις ἐν Κρήτῃ χρησιμεύει ὡς προσωπεῖον πρὸς πόλεμον ὁρμηκευτικόν. Τῶντι δὲ, οἱ κρητικὸι λαοὶ ὁμιλοῦσι πάντες τὴν αὐτὴν γλῶσσαν, καὶ μόνῃ ἡ ὁρμηκεὶα διαχωρίζει αὐτοὺς· διότι οἱ μουσουλμάνοι εἰναι αὐτόχθονες καθὼς καὶ οἱ χριστιανοί.

Ἡ τρίτη ἐγκρίεται ἐν τῇ πίστει ἣν ἐπὶ τῶν ἀνακτοβουλίων, τῶν φίλων τῇ Τουρκίᾳ, ἐξήσκησεν ἡ κοινὴ γνώμη, ἀποπλανηθεῖσα ὑπὸ νέου τινὸς ἀνηκούστου συστήματος ψευδῶν καὶ συκοφαντιῶν διαδιδόμενων διὰ τῶν ἐφημερίδων. Αὕτη ἔδωκε χώραν εἰς εἶδος τι ἐπεμβάσεως ἐπίσης νέου, γνωστὸν τοῦ λοιποῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα διάσωσις τῶν οἰκογενειῶν, ὅπερ συνεπάγεται τὸ περιφανὲς ἀποτέλεσμα τοῦ διδόναι τοῖς ἐπαναστάταις τὴν ἐλευθερίαν τῶν κινήσεων, ἀπαλλάττον αὐτοὺς ἀπὸ πάσης περὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν μερίμνης, καὶ συνάμα ματαίωσιν πᾶσας τὰς περὶ ὑποταγῆς συμβουλάς ὅσας ἤθελον διεγείρει τὰ παθήματα γυναικῶν, παιδιῶν καὶ γερόντων δεομένων.

Ἐπάρχει καὶ τετάρτη τις αἰτία, ἥτις προὔπαρχει πασῶν τῶν ἄλλων, ἥτις ὑπερέχει παντὸς πράγματος ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἣν ἡ σὴ μεγαλειότης θέλει ἀναγνωρίσει ἐκ τῆς ἀπλῆς ὁμολογίας.

Ἀρκεῖ νὰ ἰδῇ τις εἰς τὸ ἔργον ἐκάστην τῶν αἰτιῶν τούτων ἵνα ὁρίσῃ τὴν ἐπιρροὴν ἣν ἐκάστη ἐξ αὐτῶν ἐξασκεῖ ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς νήσου Κρήτης καὶ λάβῃ γνώσιν τῶν ἐμποδίων ὅπερ, τεχνιέντως συνδιαζόμενα πρὸς τῆς ἀφίξεώς μου ἐμαλλον νὰ περιπλέξωσι τὸ ἔργον μου.

Βραδύτερον τὰ πράγματα θὰ διαμαρτυρηθῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν κατὰ τῶν ψευδῶν κατηγοριῶν, δι' ὧν ὁ αὐτοκρατορικὸς στρατὸς κατεδιώχθη, καὶ κατὰ τῆς περὶ ἀδυναμίας ἐπιπλήξεως τῆς ἀπευθυνθείσης τῇ κυβερνήσει.

Καὶ ἐν πρώτοις ἡ δυσανεξία τῶν κατοίκων, κατὰ τί ἦτο βάσιμος;

Ἡ Κρήτη, ἐκ πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν τῆς αὐτοκρατορίας, εἶναι ἡ μᾶλλον μεμακρυσμένη πρὸς τὴν Ἀσίαν. Ἐχει κλίμα εὐνοϊκὸν καὶ προϊόντα μεγάλου πλούτου.

Πάντες ὅσοι εἶδον τὴν νήσον πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἠδυνήθησαν νὰ κρίνωσι περὶ τῆς πραγματικῆς αὐτῆς εὐφροσύνης. Ἡ αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ, μετ' ὅλας τὰς συνεχεῖς μεταναστεύσεις, ἤρκει πρὸς μαρτυρίαν αὐτῆς. Ὁ φόρος ἦτο κατὰ ἐν τέτατον ἐλαφρότερος ἢ εἰς τὰς ἄλλας ἐπαρχίας τῆς αὐτοκρατορίας. Ἐν Κρήτῃ, οὐδέποτε ὑπερέβη τὰ 40 γρόσια κατ' ἄνθρωπον, ἐνὶ πανταχοῦ ἀλλαχῶ ἀνέβαινε, κατὰ μέσον ὅρον εἰς 60 σχεδὸν γρόσια. Ἡ διαφορά αὕτη προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι, κατὰ χάριν ὅπως ἰδέαν, οἱ Κρητῆς εἶχον ἀπαλλαγῇ τοῦ ἐπὶ τῆς προσόδου (βερλικῆς) φόρου. Ἡ ὁρμηκευτικὴ ἐλευθερία, ἡ τοσοῦτον πλήρης ἐν Τουρκίᾳ ἦτο εἰς πληρεστάτην ἐνέργειαν ἐν Κρήτῃ, καὶ οἱ μουσουλμάνοι κάτοικοι ὑποχρεώσαντες τὴν δραστηριότητα καὶ τὰ κεφάλαια αὐτῶν εἰς ἐμπορικὰς καὶ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἐπραγματοποιούσιν οὕτω τὴν συγχώνευσιν τῶν δύο στοιχείων ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν ὑλικῶν συμφερόντων.

Τὰ συμπεριλαμβανόμενα ἐν τῇ ἀναφορᾷ τῇ ἀπευθυνθείσῃ τῇ σὴ μεγαλειότητι ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14 μαΐου 1866, ἐπιβεβαιῶσιν τὴν ἐκθεσιν ταύτην. Κυρίως εἰπεῖν, δὲν ὑπῆρχον ἐν αὐτῇ εἰμὴ φαινόμενα προφάσεις, διότι οἱ ὑπογράψαντες τὴν ἀναφορὰν τῆς 14 μαΐου εἰσιν αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἵτινες τὴν 14 μαΐου ὑπέγραψαν τὴν πρὸς τὰς δυνάμεις ἐγκύκλιον, δι' ἧς ἐξήτησαν τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος προσάρτησιν τῆς νήσου. Ἀλλαχῶ λοιπὸν ζητητέα ἡ ἀληθὴς ἀρχὴ τῆς ἐπαναστάσεως.

Ἄν δὲ τις θέλῃ νὰ προσθέσῃ καὶ αἰτίας ὑλικὰς θὰ εὕρῃ αὐτὰς ἐν τοῖς ἀκολούθοις γεγονόσιν, ἀξίους νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν προσοχὴν τῶν τιμίων πνευμάτων.

Πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τὰ μεταξὺ ἰδιωτῶν χρέη ἀνέβαινον ἐν Κρήτῃ εἰς 150 περίπου ἑκατομμύρια γρόσιων, καὶ ἐπὶ τῆς ποσότητος ταύτης οἱ μουσουλμάνοι κάτοικοι ἦσαν πιστωταὶ πλεονῶν τῶν δύο τριέων. Ὑπῆρχον προσέτι ἄνθρωποι τινες, οἵτινες προσωποῖον εἶχον συμφέρον ν' ἀποσεισῶσι τὸν ζυγὸν τῆς κυβερνήσεως, ἵν' ἀποφύγῃσι τὰς υποχρεώσεις ἃς εἶχον ἀναλάβῃ ἀπέναντι τοῦ θησαυροῦ ὡς κατακυρωταὶ τοῦ δεκάτου. Τοιοῦτοί εἰσι πολλοὶ τῶν κυριωτέρων ἀρχηγῶν τῶν συμμοριῶν. Ἡ κατάστασις αὕτη παρήγαγε παρά τισιν μὲν τὴν ἰδέαν τοῦ ν' ἀπαλλαχθῶσι τοῦ χρέους αὐτῶν, πλουτήσῃ ἐπὶ βλάβῃ τῶν μουσουλμάνων οὓς ὑπελόγιζον νὰ ἐκδιώξωσι τῆς νήσου, ἅμα τῇ μετὰ τῆς Ἑλλάδος προσάρτησε αὐτῆς.

Εἰς τὴν ἐνοχον ταύτην ἐλπίδα καὶ εἰς τὰ πρὸς πραγματοποίησιν αὐτῆς μέσα πρέπει ν' ἀποδοθῶσιν ἡ συστηματικὴ καταστροφή τῶν ἰδιοκτησιῶν τῶν τοῖς μουσουλμάνοις ἀνηκουστικῶν καὶ αἱ μερικαὶ ἐκδικήσεις αἵτινες ἐχαρακτήρισαν τὴν κρητικὴν ἐπαναστάσιν καὶ αἵτινες ἠνάγκασαν τοὺς μουσουλμάνους κατοίκους νὰ καταφύγῃσι εἰς τὰ φρούρια. Ἐσκέπτοντο ὅτι ἦτο εὐκολώτερον μίαν ἡμέραν ν' ἀναγκάσωσιν αὐτοὺς νὰ ἐγκαταλείψωσιν ἐρείπια καπνίζοντα καὶ δειροφυτεῖας κατεστραμμένας ἢ ἰδιοκτησίας ἀκμαίας.

Ἄν ἡ Εὐρώπη ἐγίνωσκε τὰς ἀπερθεῖς ταύτας πράξεις, ἦτο ὡς ἀναγκασθῆναι. Ἀλλ' ἐδέετο νὰ ἐξαπατήσῃ αὐτὴν, (ἀκολουθεῖ συνέχεια.)